მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების საშუალოვადიანი პრიორიტეტების დოკუმენტი

შესავალი

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარება ძირითადად ეფუძნება ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების პოლიტიკას, თავისუფალი ბაზრის პრინციპებს. მუნიციპალიტეტის მთავარი მიზანია ხელი შეუწყოს პანდემიით დაზარალებული ბიზნესის აღდგენასა და შემდგომ გაფართოებას, აღნიშნულიდან გამომდინარე ყურადღება დაეთმობა ინფრასტრუქტურის სწრაფ განვითარებას, როგორც ეკონომიკური ზრდის მასტიმულირებელ ფაქტორს.

გრძელვადიანი და მაღალი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად, ადგილობრივი ხელისუფლება იმუშავებს ეკონომიკის სტრუქტურულ ტრანსფორმაციაზე და ეკონომიკის ფაქტორების, ასევე მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებული რესურსების მაქსიმალურ ჩართვაზე ეკონომიკურ აქტივობაში.

ამასთან, აქტიურად გაგრძელდება შესაბამისი მუნიციპალური ინსტიტუტების მუშაობის ხარისხობრივი გაუმჯობესება, რაც ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებას.

მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტს საფუძვლად დაედო საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მოთხოვნათა გათვალისწინებით საქართველოს მთავრობის მიერ საქართველოს პარლამენტში წარდგენილი ქვეყნის ძირითადი მაკროეკონომიკური და ფისკალური პარამეტრების დოკუმენტი და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებული წერილი 2024 საბიუჯეტო წლის ძირითად საბიუჯეტო პარამეტრების შესახებ.

მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტში ასახულია ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ, მუნიციპალიტეტის შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2024-2027 წლებისთვის, 2022 წლის და მიმდინარე 2023წლის 6 თვის ბიუჯეტის შესრულებს მონაცემები და მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში. დაგეგმილია მუნიციპალიტეტის კომპეტენციის სფეროში/დარგში/მიმართულებაში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება;

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ

ისტორია

ცაგერის მუნიციპალიტეტი - ადმინისტრაციულ ტერიტორიული ერთეული რაჭა-ლეჩხუმის და ქვემო სვანეთის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში. ჩრდილოეთიდან მას ესაზღვრება ლენტეხის მუნიციპალიტეტი, დასვლეთიდან - მარტვილის მუნიციპალიტეტი, სამხრეთით - წყალტუბოსა და ხონის მუნიციპალიტეტები,აღმოსავლეთით- ამბროლაურის

მუნიციპალიტეტი. მუნიციპალიტეტის ფართობია 755,4 კმ². მუნიციპალიტეტის სიმაღლე ზღვის დონიდან საშუალოდ 540 მ-ია. მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრია ქ. ცაგერი. ადმინისტრაციული ცენტრის დაშორება დედაქალაქთან 325 კმ-ია.

მუნიციპალიტეტში არ არის რკინიგზა. უახლოეს სარკინიგზო სადგურთან (ქ. წყალტუბო) დაშორება შეადგენს 55კმ-ს, მუნიციპალიტეტს სახელმწიფო საზღვრებთან შეხება არ აქვს.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არის 19 ტერიტორიული ერთეული (იხ. დანართი 1.), რომელშიც შედის ქ. ცაგერი და 58 სასოფლო ტიპის დასახლება. ცაგერის მუნიციპალიტეტში შემავალ ყველა დასახლებას აქვს მაღალმთიანი სოფლის სტატუსი.

გეოგრაფია

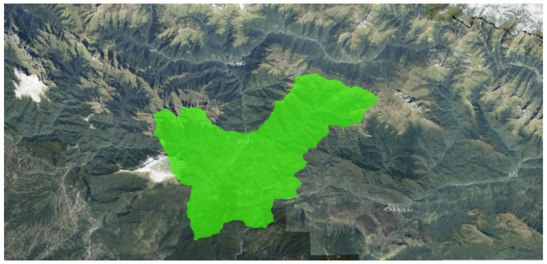

რელიეფურად ცაგერის მუნიციპალიტეტი ძირითადად საშუალო და დაბალი სიმაღლის ქედების, ქვაბულების და ღრმად ჩაჭრილი ვიწრო ხეობების მქონე ტერიტორიას წარმოადგენს. რაიონის უმაღლესი ადგილია ცეკურის მთა (3173მ). მუნიციპალიტეტში გვხვდება კანიონისებური ვიწრობები, მინერალური, წყაროს წყლები და ჩანჩქერები. ცაგერი მრავალფეროვანი ფლორითა და ფაუნით გამოირჩევა. ცაგერის მუნიციპალიტეტში საშუალო მთის კლიმატია. სამხრეთიდან და დასავლეთიდან მთების - ხვამლისა და ასხის მდებარეობა დასავლეთ საქართველოს დანარჩენ ადგილებთან შედარებით განსხვავებულ მიკროკლიმატს განაპირობებს. მუნიციპალიტეტის მთავარი მდინარეებია; ცხენისწყალი და რიონის შუაწელი. მცირეწყლიანი მოკლე შენაკადებით (ჯონოული,ღვირიშის ღელე ,ლაჯანური, კვერეშულა)

ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების სიგრძე შეადგენს 215,5 კილომეტრს.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გადის 2 შიდა სახელმწიფო მნიშვნელობის გზა. (ქუთაისი-ცაგერი- ლენტეხი- აეროპორტი და ქუთაისი -ალპანა -ამბროლაური -მამისონი)

მმართველობის ორგანოები

ცაგერის მუნიციპალიტეტში, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი, საკანონმდებლო ორგანოს წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულო, ხოლო, ისევე როგორც საქართველოს ყველა სხვა მუნიციპალიტეტში

აღმასრულებელი ხელისუფლებას ახორციელებს პირდაპირი წესით არჩეული მერი. მუნიციპალიტეტის მერი აღმასრულებელ ხელისუფლებას ახორციელებს მუნიციპლიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების (სამსახურები), მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირებისა (ააიპ)-ის მეშვეობითა და მუნიციპალური შპს-ების მეშვეობით.

მუნიციპალიტეტი მოიცავს 19 ტერიტორიულ ერთეულს: ქალაქი ცაგერი; თემები: ქვ.ცაგერი, ჩქუმი, აღვი, სპათაგორი, ზუბი, ალპანა ,ლასურიაში, წიფერჩი, ორბელი, ოყორეში, ლუხვანო, ჩხუტელი, ტვიში, ღვირიში, უსახელო, ლაილაში, ნაკურალეში, საირმე.

მოსახლეობა

ცაგერის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ძირითად ნაწილს ეთნიკურად ქართველი მოსახლეობა წარმოადგენს, ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენლები მთლიანი მოსახლეობის 2%-ს წარმოადგენენ მათ შორის არიან: რუსები, უკრაინელები და ებრაელები. გვიან ფეოდალურ ხანაში დასავლეთ საქართველოში ებრაელთან განსახლების პუნქტს წარმოადგენდა სოფელი ლაილაში და ქალაქი ცაგერი. ებრალთა რამდენიმე ოჯახი დღემდე ცხოვრობს ცაგერის ტერიტორიაზე.

2023 წლის სტატისტიკური მონაცემებით 11746 კაცია. მუნიციპალიტეტში 59 დასახლებული პუნქტია: 1 ქალაქი, 58 სოფელი. დიდი სოფლებია ქვ. ცაგერი, ორბელი, ლასურიაში,

მუნიციპალიტეტში 11746 მოსახლიდან 5889 ქალბატონია, ხოლო 5857 მამაკაცი. მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებულია 388 0დან -6 მდე წლამდე ბავშვი, 838 6-დან 18 წლამდე მოზარდი, 28 მრავალშვილიანი ოჯახი, 3492 პენსიონერი, ცაგერის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული შშმ პირის სტატუსის საფუძვლით სახელმწიფო გასაცემლის, კერძოდ „სოციალური პაკეტის“ მიმღებ პირთა რაოდენობა შეადგენს 442-ს, მათშორის 22, 18 წელს ქვემოთ მყოფი პირია. 2023 წლის მონაცემებით მუნიციპალიტეტში „სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში“ რეგისტრირებულია 1900-მდე ოჯახი (4000 პირი),მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრების სტატუსი გააჩნია მუნიციპალიტეტის მთელ მოსახლეობას.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მრავლად აღინიშნება ანტიკური პერიოდის ნასახლარები და არქეოლოგიური მასალები რაც მიუთითებს იმაზე რომ ეს ტერიტორია ოდითგანვე მჭიდროდ იყო დასახლებული. რევოლუციამდე დღევანდელი ცაგერის მუნიციპალიტეტი შედიოდა ლეჩხუმის მაზრის შემადგენლობაში ლენტეხის მუნიციპალიტეტთან ერთად. ხოლო 1930-იანი წლებიდან ჩამოყალიბდა ცაგერის რაიონი ადმინისტრაციული ცენტრით ქ.ცაგერი.

საჯარო დაწესებულებები

ცაგერის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს სხვადასხვა საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტული დაწესებულებები. მათ შორისაა:

- 25 საჯარო სკოლა , სადაც სწავლობს - 742 მოსწავლე.
- წმინდა ილია მართლის სახელობის გიმნაზია -78 მოსწავლე
- 15 საბავშვო ბაღი, არსაზრდელთა რაოდენობა -211 ბავშვი.
- 1 კულტურის სახლი - წრეების პროგრამებზე მონაწილეობს მიუზიკლის თეატრის 40 მოსწავლე და ბავშთა ფოლკლორული ანსამბლი ,,ხვამლის“ – 20 მოსწავლე.

- 25 საჯარო სკოლა , სადაც სწავლობს - 742 მოსწავლე.
- წმინდა ილია მართლის სახელობის გიმნაზია -78 მოსწავლე
- 15 საბავშვო ბაღი, არსაზრდელთა რაოდენობა -211 ბავშვი.
- 1 კულტურის სახლი - წრეების პროგრამებზე მონაწილეობს მიუზიკლის თეატრის 40 მოსწავლე და ბავშთა ფოლკლორული ანსამბლი ,,ხვამლის“ – 20 მოსწავლე.

- 1 - ა(ა)იპ ცაგერის მუნიციპალიტეტის მთავარი ბიბლიოთეკა , ახალგაზრდული და საბავშვო განყოფილებებით - 40 სასოფლო განყოფილება.
- **მუზეუმები:** ვარლამ მახარობლიძის სახელობის ცაგერის ისტორიული მუზეუმი მისი სტრუქტურული ერთეულებით , სურათების გალერეა., ლადო ასათიანის სახლ - მუზეუმი, არჩილ გელოვანის სახლ - მუზეუმი, სევერიან ისიანის სახლ-მუზეუმი., არქეოლოგიურ ეთნოგრაფიული მუზეუმი ,,ღია ცის ქვეშ.
- დაწყებითი სამუსიკო განათლების 1 და სამხატრო განათლების 1 სკოლა, შესაბამისად დაწყებით სამუსიკო განათლებას ეუფლება 65 და სამხატრო სკოლის 45 ბავშვი.
- ა(ა)იპ ესთეტიკური აღზრდის ცენტრი - 150 აღსაზრდელით.
- კომლექსური სპორტული სკოლა 1 – 220 აღსაზრდელით.
- ა(ა)იპ საფეხბურთო კლუბი ,,ხვამლი“ – 80 აღსაზრდელით.
- ა(ა)იპ ფრენბურთის კლუბი ,,ცაგერი“ – 70 აღსაზრდელით.

ღირშესანიშნაობები:

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გვაქვს, როგორც ბუნებრივი ასევე ისტორიული ძეგლები და ღირშესანიშნავი ადგილები.

- მაქსიმე აღმსარებლის მონასტერი მურში, მურის ციხეთა კომპლექსი, გვესოს ციხეთა კომპლექსი, ორბელის ციხე, გონის წმ. გიორგის ეკლესია, ჩქუმის ნამარნევის ეკლესია, ებრაელთა სინაგოგა და სომხური ეკლესიის ნანგრევი სოფ. ლაილაშს....

ბუნება

- ხვამლის მთა
- ასხის მასივი
- ქულბაქის ტბები
- საირმის სვეტები
- რაჩხის ჩანჩქერი
- ჩქუმის ჩანჩქერი
- ღვირიშის ჩანჩქერი

კულტურული ძეგლები

- გონის წმ. გიორგის ეკლესია
- მურის ციხე
- ცხეთის წმ. გიორგის ეკლესია
- ორბელის ციხე
- თაბორის ფერისცვალების ეკლესია
- სოფელ გვესის ბაზილიკა
- დეხვირის ციხეთა კომპლექსი

კურორტები

- ლაშიჭალა
- ახალჭალ

ეკონომიკა

ცაგერის მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარება ტრადიციულად დამოკიდებული არის სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოებასა და განვითარებაზე, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების გაზრდასა და გადამუშავებაზე, ამისათვის იდგმება პირველი ნაბიჯები. მუნიციპალიტეტის სხვადასხვა სოფელში გაიხსნა და მოქმედებს არაერთი საოჯახო მარანი. მნიშვნელოვანი არის ქალი მეწარმეების ჩართულობა სამეწარმოეო საქმიანობაში, ქალთა მეწარმოების ხელშეწყობის პროგრამების განხორციელება მუნიციპალიტეტისათვის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს. სოფ. წიფერჩში მოეწყო თანამედროვე სტანდარტების დონეზე აღჭურვილი ცხოველთა სასაკლაო. ბოლო წლების განმავლობაში მუნიციპალიტეტში მიმდინარეობს ველური ხილის დამზადება. გაიზარდა თაფლის წარმოება. სოფ.ქულბაქში მეთევზეობა. ქვ.ცაგერში მეღორეობის ფერმა. სოფ, ლასურიაშში წარმატებით მოქმედებს კოოპერატივ ,,ჭრელას" ბაზაზე მოქმედი რძის გადამამუშავებელი საწარმო. დაიწყო ველური სამკურნალო ბალახების შეგროვება. სოფ.ბარდნალაში ეფექტიანად მოქმედებს ხე-ტყის გადამამუშავებელი საწარმო.

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკის განვითარებისათვის სამომავლოდ აუცილებელია აშენდეს ორი ყურძნის გადამამუშავებელი ქარხანა, ხილისა და კენკრის მიღებისა და გადამამუშავებელი საწარმო, უნდა განვითარდეს ხე-ტყის, ბუნებრივი რესურსების გადამამუშავებელი საწარმოები.

ცაგერის მუნიციპალიტეტში 2023 წლის მონაცემებით მთლიანი შიდა პროდუქტი შეადგენს 30,3 მილიონ ლარს. მუნიციპალიტეტის მშპ-ის 15%-მდე შეადგენს საამშენებლო სამუშაოები, 5%-ს შეადგენს სამთო-მოპოვებითი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, ხოლო ვაჭრობა და მომსახურეობა - 30%-ს. დანარჩენი 50% პროცენტი მოდის სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებაზე და სხვასექტორებზე.

აღნიშნული მონაცემები წარმოადგენს 2022 წლის ნოემბრის მაჩვენებლებს, სავარაუდოდ მონაცემებმა წლის ბოლოსათვის შეიძლება განიცადოს გარკვეული ცვლილება.

დასახელება	მოსახლეობა	ფართობი (კვ.კმ)	შემოსავლები (ათას ლარებში)	გადასახდელები (ათას ლარებში)
სულ საქართველო (ნაერთი)	3,736,400.00	69,700.00	20,805,000.00	23,856,000.00
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვ.სვანეთის რეგიონი	30089	4954	-	-
ცაგერის მუნიციპალიტეტი	11746	755.4	18182.30	16460.42
პროცენტი საქართველოსთან	0,31	1,08	0,87	0,06
პროცენტი რეგიონთან	39,03	15,24	-	-

თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

2.1 შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2024-2027 წლებისთვის

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა 2024-2027 წლებისათვის ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტის პირველადი ვარიანტით განსაზღვრული მაკროეკონომიკური და ფისკალური მონაცემები. ასვე ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები, რომლის მიხედვითაც განისაზღვრა ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების შემოსულობების პროგნოზი საშუალოვადიან პერიოდში. დღგ-დან შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები დათვლილია საბიუჯეტო კოდექსის 71-ე მუხლის შესაბამისად.

მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლის შემოსავლებისა და ხარჯების საპროგნოზო აგრეგირებული მაჩვენებლები განისაზღვრა შემდეგნაირად:

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

დასახელება	2022 წლის ფაქტი	2023 წლის პროგნოზი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი	2026 წლის პროგნოზი	2027 წლის პროგნოზი
შემოსავლები	18182306.10	**18770530**	**11316800**	**12272000**	**13216896**	**14249923**
გადასახადები	9137981.98	10076400	10651800	11550800	12437800	13408500
გრანტები	8470596.43	8029020	265000	286200	309096	333823
მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მისაღები გრანტები	8470596.43	8029020	265000	286200	309096	333823
სხვა შემოსავლები	573727.69	665110	400000	435000	470000	507600
ხარჯები	9097133.30	**11128220**	**10868800**	**11738304**	**12677368**	**13691557**
შრომის ანაზღაურება	42267316.06	2703390	3015000	3316500	3648150	3940002
საქონელი და მომსახურება	1643890.40	2111330	1681800	1816344	1881652	1991765
ძირითადი კაპიტალის მომსახურება						
პროცენტი	27547	30000	15000	10000	5000	0
სუბსიდიები	4473925.14		549100 0	5630280	6104702	

		5281110				6593078
გრანტები	0	41130	0	0		
სოციალური უზრუნველყოფა	543987.68	592020	585000	601800	652344	705425
სხვა ხარჯები	140467.02	369240	81000	363380	385520	461287
საოპერაციო სალდო	9085172.8	**7642310**	**448000**	**533696**	**539528**	**558366**
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	**7296257.09**	**12216540**	**392400**	**449392**	**489344**	**532492**
ზრდა	7307687.09	12386540	462400	499392	539344	582492
კლება	11430.00	170000	70000	50000	50000	50000
მთლიანი სალდო	**1788915.71**	**-4574230**	**55600**	**34304**	**50184**	**25874**
ფინანსური აქტივების ცვლილება	**-1733315.71**	**-4629830**	**- 55600**	**-89904**	**-77984**	**-25874**
ზრდა		0	0	0		
კლება	1733315.71	4629830	0	89904	77984	25874
ვალდებულებების ცვლილება	-55600	**--55600**	**-55600**	**-55600**	**-27800**	**0**
ზრდა		-	-	-	-	-
საგარეო						
საშინაო						
კლება	55600.00	55600	55600	55600	27800	0
საგარეო						

საშინაო	55600.00	55600	55600	55600	27800	0
ბალანსი	(0.00)	-	0.00	(0.00)	(0.00)	(0.00)
მუნიციპალიტეტის ხარჯების ზრდის პროცენტული მაჩვენებელი	1.5	0.51	(11.38)	8.19	0.90	0.39
შიდა პროდუქტის პროგნოზირებული ნომინალური ზრდის პროცენტული მაჩვენებლით (წყარო ქვეყნის ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორები)	22.30	17.20	9,40	8.80	8.60	8.40

2.2 გასული 2022 წლის და მიმდინარე 2023 წლის 6 თვის ბიუჯეტის შესრულება

2022 წელი - ბიუჯეტის შესრულების ანალიზი

მუნიციპალიტეტის 2022 წლის ბიუჯეტის შემოსულობების (შემოსავლები, არაფინანსური აქტივების კლება, ფინანსური აქტივების კლება, ვალდებულებების ზრდა) და ნაშთი ცვლილების გეგმა განისაზღვრა 11099,9 ათასი ლარით, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 8519,8 ათასი ლარი, ანუ გეგმის 76,8%-ი.

ბიუჯეტის **შემოსულობების** (შემოსავლები, არაფინანსური აქტივები, ფინანსური აქტივები) გეგმა განისაზღვრა 8203,4 ათასი ლარით, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 5623,3 ათასი ლარი, რამაც გეგმის 68,5% შეადგინა. მათ შორის:

ბიუჯეტის **შემოსავლების** (გადასახადები, გრანტები, სხვა შემოსავლები) სახით მობილიზებულია 5621,5 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (8168,4 ათასი ლარი) 68,8% და მთლიანი - შემოსულობების 66% შეადგინა. მათ შორის:

გადასახადების სახით მობილიზებულია 4424,0 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 5019,6ათასი ლარის 88,1%. წინა წელთან შედარებით (ფაქტი – 3606,1 ათასი ლარი) მიმდინარე პერიოდში 817,9 ათასი ლარით მეტი შემოსავალია მიღებული. აღნიშნული გამოწვეულია გადასახადის გადამხდელთა პირადი აღრიცხვის ბარათების გაერთიანებით, რამაც გადამხდელებს საშუალება მისცა გადასახადის ერთ სახეობაში არსებული ზედმეტობით დაფაროს სხვა საგადასახადო ვალდებულება ან გამოიყენოს იგივე გადასახადში. აკუმულირებული თანხის უდიდესი ნაწილი ქონების გადასახადზე მოდის. ქონების გადასახადიდან მიღებულია 555,0ათასი ლარი, მათ შორის: საწარმოთა ქონების გადასახადი - 550,6 ათასი ლარი, მიწის გადასახადი - 4,4 ათასი ლარი.

გრანტების სახით მიღებულია 952,4 ათასი ლარი, მათ შორის: უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული გრანტები - 0 ათასი ლარი, მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად – 284,8 ათასი ლარი, საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან კაპიტალური ტრანსფერის სახით მიღებულია - 602,6 ათასი ლარი, სპეციალური ტრანსფერის სახით - 65,0 ათასი ლარი,

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 245,1 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 175,0 ათასი ლარის 140,0%-ია.

ათასი ლარი

დასახელება	2022 წელი			
	გეგმა	ფაქტი	+/-	%
შემოსავლები	**8168.4**	**5621.5**	**-2546.9**	**68.8**
გადასახადები	5019.6	4424.0	-595.6	88.1
გრანტები	2979.6	952.4	-2027.2	32.0
სხვა შემოსავლები	175.0	245.1	70.1	140.1

არაფინანსური აქტივების კლებიდან 2022 წელს მობილიზებული იქნა 1.7 ათასი ლარის შემოსავალი, რაც გეგმის (35.0ათასი ლარის) 14.9%-ია. მათ შორის: ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებულია 0 ათასი ლარი,

არაწარმოებული აქტივების (მიწის) გაყიდვიდან - 1.7 ათასი ლარი, ხოლო მატერიალური მარაგების გაყიდვიდან - 0 ათასი ლარი. არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული თანხების წილი შემოსულობებში 0.03% შეადგენს.

ფინანსური აქტივების კლების სახით ასახულ იქნა 525.8 ათასი ლარი, რაც გეგმის (1454.2 ათასი ლარის) 36.2%-ია. მათ შორის: ვალუტა და დეპოზიტების სახით ასახულ იქნა 525.8 ათასი ლარი. ფინანსური აქტივებიდან მიღებული თანხების წილი შემოსულობებში 9.4% შეადგენს.

ვალდებულებების კლება განისაზღვრა 27,8 ათასი ლარი (მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან აღებული სესხი ნაგავმზიდების და ურნების შესყიდვის მიზნით მიზნით).

2022 წლის დასაწყისისათვის ბიუჯეტის ანგარიშებზე არსებულმა ნაშთმა მთლიანობაში შეადგინა 2896,5 ათასი ლარი.

2022 წელს **გადასახდელების** საკასო შესრულების მაჩვენებელი დაფიქსირდა 54,3%, რაც 6333,2 ათას ლარს შეადგენს.

მუნიციპალიტეტის 2022 წლის ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები ფუნქციონალური კლასიფიკაციის მიხედვით შემდეგნაირად მიიმართა:

- ✓ საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება – 1686,5 ათასი ლარი;
- ✓ თავდაცვა,საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება – 36,0 ათასი ლარი;
- ✓ ეკონომიკური საქმიანობა –1887,1 ათასი ლარი;
- ✓ გარემოს დაცვა – 322,3ათასი ლარი;
- ✓ საბინაო–კომუნალური მეურნეობა – 502,4 ათასი ლარი;
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვა –48,2 ათასი ლარი;
- ✓ დასვენება, კულტურა და რელიგია – 907,5 ათასი ლარი;
- ✓ განათლება –661,8 ათასი ლარი;
- ✓ სოციალური დაცვა –253,5ათასი ლარი.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2022 წლის ბიუჯეტების ხარჯების სტრუქტორა ფუნქციონალურ ჭრილში (ათას ლარებში)		
დასახელება	**2022 წელი**	
საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	1686,5	26,7
თავდაცვა	36,0	0.6
ეკონომიკური საქმიანობა	1887,1	29,9
გარემოს დაცვა	322,3	5,1
საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	502,4	8,0
ჯანმრთელობის დაცვა	48,2	0.8
დასვენება და კულტურა	907,5	14,4
განათლება	661,8	10,5
სოციალური დაცვა	253,5	4,0
სულ ხარჯები	6305,4	100.0

2022 წელს განსაზღვრულ პრიორიტეტებზე მიმართულმა სახსრებმა შეადგინა 6333,2 ათასი ლარი, რაც გეგმის (966.6 ათასი ლარი) 97%-ია. მათ შორის:

- ✓ ინფრასტრუქტურის განვითარება - 2463,2 ათასი ლარი, რაც გეგმის (7203,4 ათასი ლარი) 34,2%-ია;
- ✓ დასუფთავება და გარემოს დაცვა - 248,6 ათასი ლარი, რაც გეგმის (256,5 ათასი ლარი) 96,9%-ია;
- ✓ განათლება 661,8 ათასი ლარი, რაც გეგმის (748,0 ათასი ლარი) 88,5%-ია;
- ✓ კულტურა, სპორტი და ახალგაზრდობა - 907,5 ათასი ლარი, რაც გეგმის (972,5 ათასი ლარი) 90,9%-ია;
- ✓ წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები - 1750,4 ათასი ლარი, რაც გეგმის (2080,0 ათასი ლარი) 84,2%-ია.
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა - 301,7 ათასი ლარი, რაც გეგმის 399,1 ათასი ლარი) 75,6%-ია;

2022 წელს პირველად ამოქმედდა ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის პროგრამები, მათ შორის:

- ✓ მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარების პროგრამა (პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 47);
- ✓ ახალშობილთა დახმარება ხორციელდება ტყუპების შეძენის შემთხვევაში
- ✓ სამედიცინო დახმარება - პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 355);
- ✓ ონკოლოგიური პაციენტების სამედიცინო მომსახურება პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 27);
- ✓ ომის მონაწილე ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარების პროგრამა (პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 15);
- ✓ უპატრონო მიცვალებულთა სარიტუალო მომსახურება
- ✓ უსახლკარო და მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი ოჯახების დროებითი თავშესაფრით უზრუნველყოფა(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 9);
- ✓ სოციალურად დაუცველი ოჯახების ერთჯერადი დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 91);
- ✓ თირკმლის უკმარისობით დაავადებულთა დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 11);
- ✓ შშმ პირის სტატუსის მქონე ბენეფიციართა დახმარება(0-დან 18წლამდე)(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 8);
- ✓ უმაღლესი სასწავლებლის მაღალი აკადემიური მოსწრების სტუდენტის სწავლის წახალისება(I და II საფეხური)

გარდა ამისა, 2022 წლის განმავლობაში განხორციელდა ცაგერის მოსახლეობისათვის სხვადასხვა სოციალური დახმარებები, კერძოდ:

- ✓ ადგილობარივი სამგზავრო გადაყვანისას მოსახლეობის შეღავათიანი ტარიფით მომსახურების მიზნით გაიცა სუბსიდია 45,3ათ.ლარი
- ✓ მოსახლეობის უფასო სასადილოებით მომსახურების მიზნით მიმართულია 58,2 ათასი ლარი. (2022 წელს ცაგერის ფუნქციონირებდა 2 უფასო სასადილო 113 ბენეფიციარით);

- საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი გზების მშენებლობაზე, შიდა ქუჩების რეაბილიტაციაზე, ბორდიურის და ქვაფენილით მოწყობის სამუშაოებზე დახარჯული იქნა 1316,2 ათასი ლარი;
- წყლის სისტემების რეაბილიტაცია და ექსპლუატაციაზე დაიხარჯა 115,1ათ.ლარი
- სანიაღვრე არხების მშენებლობა რეაბილიტაცია და ექსპლოატაციაზე დაიხარჯა 67,3 ათ.ლარი
- საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა რეაბილიტაციის ღონისძიებებზე დაიხარჯა 6,3ათ.ლარი.
- გარე განათების მოწყობა რეაბილიტაცია და ექსპლოატაცია 186,4ათ.ლარი.
- კეთილმოწყობის ღონისძიებები 158,0ათ.ლარი.
- ქალაქის განვიტარების გეგმის საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო, ზედამხედველობის და ექსპერტიზის ხარჯები 82,9ათ.ლარი.
- დონორ ორგანიზაციებთან ერტად ერთობლივი ინფრასტრუქტურული პროექტების თანადაფინანსება 49,6ათ.ლარი
-

- სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელშეწყობის მიზნით მიიმართა 661,8 ათასი ლარი (მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 15 საბავშვო ბაგა და ირიცხება საშუალოდ 200-მდე აღსაზრდელი).
- სესხების მომსახურებასა და ვალების დაფარვაზე მიმართულ 42,3 ათასი ლარი.

2023 წლის ბიუჯეტის 6 თვის მაჩვენებლები

მუნიციპალიტეტის 2023 წლის დაზუსტებული ბიუჯეტის მოცულობა შეადგენს 9335,0ათას ლარს. ბიუჯეტის შემოსავლების სახით 2023 წლის 6 თვის მონაცემებით მობილიზებულია 6088,8ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (15577,7 ათასი ლარი) 39,1%-ია, მათ შორის:

გადასახადების ფაქტიურმა შესრულებამ 6 თვეში შეადგინა 4991,0 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (9889,3 ათასი ლარი) 50,5%-ია;

გრანტების სახით ბიუჯეტში ჩარიცხულია 994,2 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (4868,4 ათასი ლარი) 20,4%-ია, აქედან: სხვა სახელმწიფო ერთეულებიდან მიღებული გრანტები, კერძოდ:მიზნობრივი ტრანსფერი

დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად –351,1 ათასი ლარი, საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან სპეციალური ტრანსფერის სახით - 643,2 ათასი ლარი.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 103,6 ათასი ლარი, რაც წლიური გეგმის (665,1 ათასი ლარი) 16%-ია, მათ შორის: რენტის სახით მობილიზებულია 28,1 ათასი ლარი, საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებულია 16,1 ათასი ლარი, სანქციები (ჯარიმები და საურავები) –7,9 ათასი ლარი, შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლებიდან მიღებულია 51,5 ათასი ლარი.

არაფინანსური აქტივები რეალიზაციიდან მობილიზებულია 49,1 ათასი ლარი, რაც გეგმის (170,0 ათასი ლარი) 28,9-ია, მათ შორის: ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან 0 ათასი ლარი, არაწარმოებული აქტივების (მიწის) გაყიდვიდან 49,1 ათასი ლარი,

2023 წლის 1 იანვრისათვის ბიუჯეტის ანგარიშებზე არსებულმა ნაშთმა შეადგინა 4629,9 ათასი ლარი, ხოლო 6 თვეში ბიუჯეტის ანგარიშებზე არსებული ფულადი სახსრების გამოყენებამ შეადგინა 765,0 ათასი ლარი.

ცაგერის ბიუჯეტის 2021–2023 წლის შემოსულობების შესახებ (ათას ლარებში)

	2021 წლის 6 თვე	2022 წლის 6 თვე	2023 წლის 6 თვე
გადასახადები	3606,1	4424,1	4991,0
ქონების გადასახადი	414,7	555,0	533,4
სხვა გადასახადები(დღგ)	3191,4	3869,1	4457,6
გრანტები	988,6	952,4	994,2
სხვა შემოსავლები	138,3	245,1	103,6
შემოსავლები საკუთრებიდან	26,4	57,1	28,1

საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	13,9	16,1	16,1
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	6,7	7,7	7,9
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	91,3	164,2	51,5
არაფინანსური აქტივების კლება	39,6	1,8	49,1
შემოსულობა ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან	21,0	-	0
შემოსულობა არაწარმოებლური აქტივების (მიწის) გაყიდვიდან	18,6	1,8	49,1
ფინანსური აქტივების კლება	281,9	0	660,8
სულ შემოსულობების ჯამი	5054,5	5623,3	6798,7

2023 წელს განსაზღვრულ პრიორიტეტებზე 6 თვის განმავლობაში მიმართულ იქნა 6798,7 ათასი ლარი (წლიური გეგმის 20207,6 ათასი ლარის 33,6%-ი). მათ შორის:

- ✓ ინფრასტრუქტურის განვითარება –2090,2.0 ათასი ლარით;
- ✓ დასუფთავება და გარემოს დაცვა - 287,2 ათ.ლარი.
- ✓ განათლება – 803,9 ათასი ლარით;
- ✓ კულტურა, სპორტი და ახალგაზრდობა – 1207,7 ათასი ლარით;
- ✓ ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა – 476,9 ათასი ლარით;
- ✓ წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები – 1932,7 ათასი ლარით.

ცაგერის მუნიციპალიტეტის 2021-2023 წლების ბიუჯეტების ხარჯების სტრუქტურა ფუნქციონალურ ჭრილში (ათას ლარებში)						
დასახელება	2021 წელი		2022 წელი		2023 წელი	
საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	1123,7	24,2	1686,5	26,7	1855,8	27,3
თავდაცვა	31,0	0.7	36	0,6	49,1	0,7
ეკონომიკური საქმიანობა	1219,9	26,3	1887,1	29,9	1186,7	17,6
გარემოს დაცვა	236,1	5,1	322,3	5,1	314,5	4,6
საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	405,7	8,7	502,4	8,0	876,2	12,9
ჯანმრთელობის დაცვა	80,3	1,7	48,2	0.8	58,0	0.8
დასვენება და კულტურა	833,5	18,0	907,5	14,4	1223,2	18,0
განათლება	493,5	10,6	661,8	10,5	803,9	11,8
სოციალური დაცვა	217,4	4,7	253,5	4,0	424,2	6,3

სულ ხარჯები	4641,1	100.0	6305,4	100.0	6791,6	100.0

2023 წელს პირველად ამოქმედდა ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის პროგრამები, მათ შორის:

- ✓ მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარების პროგრამა (პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 26);
- ✓ ახალშობილთა დახმარება ხორციელდება ტყუპების შეძენის შემთხვევაში
- ✓ სამედიცინო დახმარება - პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 50);
- ✓ ონკოლოგიური პაციენტების სამედიცინო მომსახურება პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 26);
- ✓ ომის მონაწილე ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარების პროგრამა (პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 19);
- ✓ უპატრონო მიცვალებულთა სარიტუალო მომსახურება
- ✓ უსახლკარო და მძიმე საცხოვრებელ პირობებში მყოფი ოჯახების დროებითი თავშესაფრით უზრუნველყოფა(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 9);
- ✓ სოციალურად დაუცველი ოჯახების ერთჯერადი დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 88);
- ✓ თირკმლის უკმარისობით დაავადებულთა დახმარება(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 9);
- ✓ შშმ პირის სტატუსის მქონე ბენეფიციართა დახმარება(0-დან 18წლამდე)(პროცესში ჩართულ ბენეფიციართა რაოდენობაა 7);
- ✓ უმაღლესი სასწავლებლის მაღალი აკადემიური მოსწრების სტუდენტის სწავლის წახალისება(I და II საფეხური).

2023 წლის ამოქმედდა ახალი პროგრამა 18 წლამდე შშმ პირების საკვირაო სკოლა

- მოსახლეობის კომუნალური სუბსიდირების მიზნით 10,1 ათასი ლარი;

- 2023 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 4645,4 ათასი ლარი, გრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ მიმართული მრავალმხრივი სამუშაოები, რათა გაუმჯობესდეს ცენტრალური და შიდა კვარტალური გზების მდგომარეობა;
  - წყლის სისტემების რეაბილიტაცია და ექსპლუატაციაზე დაიხარჯა 377,9ათ.ლარი
  - სანიაღვრე არხების მშენებლობა რეაბილიტაცია და ექსპლოატაციაზე დაიხარჯა 68,0 ათ.ლარი
  - საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა რეაბილიტაციის ღონისძიებებზე დაიხარჯა 29,6ათ.ლარი.
  - გარე განათების მოწყობა რეაბილიტაცია და ექსპლოატაცია 420,0ათ.ლარი.
  - კეთილმოწყობის ღონისძიებები 2688,3ათ.ლარი.
  - ქალაქის განვიტარების გეგმის საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო, ზედამხედველობის და ექსპერტიზის ხარჯები 541,5ათ.ლარი.
  - დონორ ორგანიზაციებთან ერტად ერთობლივი ინფრასტრუქტურული პროექტების თანადაფინანსება 90,0ათ.ლარი

- სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელშეწყობის მიზნით მიიმართა 1610,0 ათასი ლარი (მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 15 საბავშვო ბაგა და ირიცხება საშუალოდ 200-მდე აღსაზრდელი).
- სესხების მომსახურებასა და ვალების დაფარვაზე მიმართულ 85,6 ათასი ლარი.

თავი III. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში

თვითმმართველი ერთეული ცაგერის მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვა

2021 წელს მსოფლიოში ახალი კორონავირუსის (COVID 19) პანდემიამ და რუსეთის ფედერაციის უკრაინაში განხორციელებულმა შეჭრამ შეცვალა მსოფლიო ეკონომიკური განვითარების ტენდენცია.

გამოწვეულმა ნეგატიურმა შოკმა გავლენა იქონია საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად ცაგერის მუნიციპალიტეტზე. მიუხედავად აღნიშნულისა ბოლო 3 წლის განმავლობაში ქვეყნის ძირითადი ეკონომიკური პარამეტრები მუდმივად გაუმჯობესების ტენდენციით ხასიათდებოდა და შესაბამისად იზრდბოდა ცაგერის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის

შემოსულებები. ამის გათვალისწინებით, მიმდინარე პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება ეკონომიკის გაჯანსაღებისკენ, რათა საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის განვითარების დონე დაუბრუნდეს პოტენციურ მაჩვენებელს და უზრუნველყოს მაკროეკონომიკური სტაბილურობა.

2024-2027 წლებში ცაგერის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებები ხელისუფლების მიერ გადადგმულმა ნაბიჯებმა უნდა შექმნას საშუალოვადიან პერიოდში მუნიციპალიტეტის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების მყარი საფუძვლები.
ამ მიზნის მისაღწევად მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:
ცაგერის მუნიციპალიტეტის ისტორიულად მიმზიდველი გარემოს შენარჩუნება და განვითარება. მისი ტურისტული პოტენციალის მაქსმალური გამოვლენა. რაც გულისხმობს მიმზიდელი გარემოს შექმნას და ტურიზმის განვითარებით ცაგერის მოსახლეობის ეკონომიკურ გაუმჯობესებას.

წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები ერთობლივად ყველა მიმართულებით გაატარებს ძირეულ და ინოვაციურ რეფორმებს. ამ რეფორმების შედეგად, მივიღებთ მცირე, მოქნილ და ეფექტიან მართველობით გუნდს, რომელიც მაქსიმალურად შეუწყობს ხელს მუნიციპალიტეტში საკუთარი შემოსავლების ზრდას და მობილიზებული სახსრების ეფექტურად განკარგვას.

ეფექტურად გაგრძელდება ყველა ისეთი საჭირო კომუნიკაციების მშენებლობა რეაბილიტაცია, როგორიცაა გზები, გარე განათება, წყალმომარაგება და სხვა. რათა მაქსიმალურად ხელი შეეწოს ინვესტიციების მოზიდვას და ეკონომიკის განვითარებას.

განათლება, ახალგაზრდობა და ინოვაცია. განათლებული, მოტივირებული, სამეწარმეო სულისკვეთების მქონე, საკუთარ შესაძლებლობებში დარწმუნებული ახალგაზრდობა გახდება იმ მთავარი შედეგის მომტანი, რომელიც მუნიციპალიტეტს ჩააყენებს განვითარებული და ინოვაციური ეკონომიკის მქონე როგორც საქართველოს ასევე სხვა ქვეყანის წარმატებული მუნიციპალიტეტებს შორის. შესაბამისად, წახალისდება ისეთი ინოვაციური პროექტები რომელიც მოზარდი თაობის განვითარებას შეუწყობს ხელს.

როგორც ქვეყნის მთავრობისათვის ასევე მუნიციპელიტეტშიც ადამიანი და მასზე ზრუნვა იყო, არის და იქნება ჩვენი მთავარი ღირებულება. ამიტომ, გაგრძელდება და შეიქმნება ისეთის ახალი პროგრამები რომელიც სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაში გაზრდის ხელმისაწვდომობას სხვადსხავა სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო სერვისების მიღებაზე.

მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები

2023 წლის განმავლობაში მუნიციპალიტეტში მიმდინარეობდა სხვადასხვა აქტივობები, მათ შორის განხორციელდა მოსახლეობის გამოკითხვა, ჩატარდა სხვადასხვა კვლევები, სამოქალაქო საბჭოსთან და სხვა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან გაიმართა შეხვედრები. შემუშავდა 2024 – 2027 წლების საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმა, ჩამოყალიბდა მუნიციპალიტეტის განვითარების ძირითადი მიმართულებები და გამოიკვეთა ბიუჯეტში გასათვალისწინებელი პრიორიტეტები და პროგრამები. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტული მიმართულებებია:

- **წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ხელისუფლება;**
- **ინფრასტრუქტურა;**
- **დასუფთავება და გარემოს დაცვა;**
- **განათლება;**
- **კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი;**
- **ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა;**

2024-2027 წლებში ასიგნებებისა და რიცხოვნობის ზღვრული ოდენობები პრიორიტეტების მიხედვით

პრიორიტეტის კოდი	პრიორიტეტის დასახელება	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
01 00	წარმომადგენლობითი და ღმასრულებელი ხელისუფლება	4383,8	4822,2	5304,4	5834,8
	მ.შ. რიცხოვნობა	167	167	167	167
	მ.შ. ახალი ინიციატივები				
02 00	ინფრასტრუქტურა	1267	1368,4	1477,9	1596,1
	მ.შ. რიცხოვნობა	170	550.0	600.0	600.0
	მ.შ. ახალი ინიციატივები	600.0	250.0	200.0	150.0
03 00	დასუფტავება და გარემოს დაცვა	675	729	787,3	850,3
	მ.შ. რიცხოვნობა	130	360.0	370.0	400.0
	მ.შ. ახალი ინიციატივები				
04 00	განათლება	1826	1972,1	2129,9	2300,3
	მ.შ. რიცხოვნობა	225	225	225	225
	მ.შ. ახალი ინიციატივები	100.0	100.0	100.0	100.0
05 00	კულტურა, ახალგაზრდოაბა და სპორტი	2555	2759,4	2980,2	3218,6

	მ.შ. რიცხოვნობა	800.0	800.0	810.0	820.0
	მ.შ. ახალი ინიციატივები	260.0			
06 00	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	680	736	800	869
	მ.შ. რიცხოვნობა	850	900	900	900
	მ.შ. ახალი ინიციატივები				
სულ ჯამი		*11386,6*	*12387,1*	*13479,7*	*14669,1*

შენიშვნა: რიცხოვნობაში ჩართულია შესაბამის სფეროში არსებული ააიპ-ების თანამშრომლების რიცხოვნობაც.

02 00 ინფრასტრუქტურის განვითარება 2024 – 2027 წლები

ინფრასტრუქტურა

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. ინფრასტრუქტურის განვითარება პირდაპირ კავშირშია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის კეთილდღეობასთან, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტში ინვესტიციების მოზიდვას, რაც ტურიზმის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და სხვა დარგების განვითარების წინაპირობაა. პრიორიტეტის ფარგლებში გაგრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა რეაბილიტაცია,

წყლის სისტემების, გარე განათების ქსელის განვითარება და მუნიციპალიტეტში სხვა აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების დაფინანსება. პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება როგორც ახალი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, ასევე, არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვა და დაფინანსდება მის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ხარჯები.

პრიორიტეტებისა და მათში შემავალი პროგრამების/ღონისძიებების დასახელება		სულ 2024-2027 წლები		2024 წლი		2025 წელი		2026 წელი		2027 წელი	
	დასახელება	ზღვრული დაფინანსების ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსების ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსების ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსების ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსების ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსების ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსების ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსების ფარგლებში	ზღვრული დაფინანსების ფარგლებში	გაზრდილი დაფინანსების ფარგლებში
0200	**ინფრასტრუქტურის განვითარება**	**44204**	**0**	**9810**	**0**	**10594**	**0**	**11442**	**0**	**12658**	**0**
0201	**საგზაო ინფრასტრუქტურა განვითარება**	**24782**	**0**	**5500**	**0**	**5940**	**0**	**6415**	**0**	**6927**	**0**
02 01 01	გზების მოვლა-შენახვა და მიმდინარე შეკეთება	**1000**	**0**	200		216		233		251	
02 01 02	გზების კაპიტალური შეკეთება	**0**	**0**	0		0		0		0	
0202	**წყლის სისტემების განვითარება**	**6497**	**0**	**1592**	**0**	**1630**	**0**	**1635**	**0**	**1640**	**0**
02 02 01	წყლის სისტემის რეაბილიტაცია და ექსპლუატაცია	**6167**	**0**	1517		1550		1550		1550	

02 02 02	სანიაღვრე არხების რეაბილიტაცია და ექსპლუატაცია	**90,1**	**0**	20		21,6		23,3		25,2	
02 02 03	კანალიზაციის ქსელის მოწყობა რეაბილიტაცია	**67,6**		15		16,2		17,5		18,9	
0 2 0 3	**გარე განათება**	**3753**	**0**	**873**	**0**	**960**	**0**	**960**	**0**	**960**	**0**
02 03 01	გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია	**1261,7**	**0**	280		302,4		326,6		352,7	
02 03 02	ა(ა)იპ კომუნალური მომსახურება	**720,9**	**0**	160		172,8		186,6		201,5	
0 2 0 5	**კეთილმოწყობის ღონისძიებები**	**8276**	**0**	**1840**	**0**	**1987**	**0**	**2146**	**0**	**2303**	**0**
02 05 01	მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამუშაოები (ფასადები და სკვერები)	**1554**	**0**	1740		1867		2006		2143	
02 05 04	სარწყავი არხების და ნაპირსამაგრი ნაგებობების მშენებლობა/რეაბილიტაცია	**520**	**0**	100		120		140		160	
02 06	რეგიონალური პროექტების პროექტირებისა და ტექნიკური ზედამხედველობის დაფინანსება	**977,1**	**0**	219		233,5		252,2		272,4	

02 07	სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებები	**2480**	**0**	620		620		620		620	
02 09	მუნიციპალური ტრანსპორტის სუბსიდირება	**555**		130		135		140		150	
02 10	დონორ ორგანიზაციებთან ერთად ერთობლივი ინფრასტრუქტურუკი პროექტების თანადაფინანსება	**112,7**		25		27		29,2		31,5	
02 12	ა(ა)იპ ადმინისტრაციულ ერთეულებში ადგილობრივი თვითმმართველობის დაფერმერული მეურნეობის განვითარებისა და ხელშეწყობის ცენტრი	**332**		83		83		83		83	

02 01 საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება 2024 – 2027 წლები

მისია

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური საგზაო ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება პირდაპირ კავშირშია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის კეთილდღეობასთან, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტში ინვესტიციების მოზიდვას, რაც ტურიზმის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და სხვა დარგების განვითარების წინაპირობაა.

აღწერა

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება, პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტოტიაზე არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) კაპიტალურ და მიმდინარე შეკეთებას, მუნიციპალიტეტში ახალი გზების მშენებლობას. პროგრამის დაფინანსების ძირითად წყაროს წარმოადგენს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერი, ადგილობრივი ბიუჯეტის საკუთარი სახსრები უმეტესწილად ხმარდება გზების მიმდინარე შეკეთებას.

მიმდინარე პერიოდისათვის მუნიციპალური გზების 15% სრულად რეაბილიტირებულია, დარჩენილ ნაწილზე მიმდინარეობს სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ხოლო ნაწილზე იგეგმება შესაბამისი სამუშაობის ჩატარება.

სარეაბილიტაციო გზების შერჩევა და პრიორიტეტიზაცია ხორციელდება მოსახლეობის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე მხედველობაში მიიღება სტიქიური მოვლენების შედეგების აღმოფხვრა და სხვა წინასწარ გაუთვალისწინებელი ღონისძიებები.

პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 2 ქვეპროგრამა:

- გზების მშენებლობა - რეკონსტრუქცია;

- საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა;

გზების მშენებლობა-რეკონსტრუქციის ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების კაპიტალური (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობზების) შეკეთება/რეაბილიტაცია. სამუშაოების მოცულობა დაკავშირებულია სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილ კაპიტალურ ტრანსფერზე. ბოლო 2 წლის განმავლობაში, რეაბილიტაცია ჩაუტარდა 37,5კმ გზას, მათ შორის ბეტონის გზა დაიგო 35 კმ-ზე , ხოლო ასფალტის საფარიანი-2,5 კმ.საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელებული სამუშაოები მოიცავს ასფალტირებული ქუჩების დაზიანებული მონაკვეთების აღდგენა- რეაბილიტაციას (მათ შორის, ე.წ. ორმული შეკეთება), ასევე, არაასფალტირებული ქუჩების გრუნტის საფარის მოსწორებას და მოხრეშვა-მოშანდაკებას. წლის განმავლობაში საშუალოდ ხორციელდება 300000 კვ/მ გზის მიმდინარე შეკეთება; ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ხორციელდება ზამთრის პერიოდში გზების თოვლის საფარისგან გაწმენდა.

ნაპირსამაგრი სამუშაოების ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სტიქიის შედეგად დაზიანებული ნაპირების გამაგრებითი სამუშაოები.

სტრუქტურა

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვიტარებაზე პასუხისმგებელია მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის სამსახური, რომელიც მერიის სტრუქტურას წარმოადგენს.

თანამდებობის დასახელება	შტატით განსაზღვრული რაოდენობა	ერთი თანამშრომლის წლიური თანამდებობრივი სარგო	სულ თანამდებობრიბი სარგო
სამსახურის უფროსი	1	2420	2420
განყოფილების უფროსი	2	1936	3872

უფროსი სპეციალისტი	6	1331	7986
ხელშეკრულებით დასაქმებული პირი	4	1331	5324

მიზანი

პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუნიციპალური გზის (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტის საჭიროებებიდან და მოსახლეობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე ახალი გზების მშენებლობა; არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება სატრანსპორტო მომსახურებით; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება;

პროგრამის საბოლოო შედეგი: მუნიციპალიტეტის გზებზე უსაფრთხო და კომფორტული გადაადგილება; გზების ექსპლუატასიის გაზრდილი პერიოდი; ადგილობრივი გზების მოწესრიგებული ინფრასტრუქტურა

ქვეპროგრამები/ღონისძიებები

პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 2 ქვეპროგრამა: გზების მშენებლობა - რეკონსტრუქცია; საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა - შენახვა;

- **გზების მშენებლობა - რეკონსტრუქცია**

ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტში მოწერსიგდეს საგზაო ინფრასტრუქტურა, ამისთვის 2024-2027 წლებში დაგეგმილიაქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტში არსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, 2024-2027 წლებში დაგეგმილია სოფ.სურმუშის, ზოგიში-ცაგერას, ალპანა-ღვირიშის , საირმის, ორხვის, ლუხვანოს, რაჩხა-ისუნდერის გზების რეაბილიტაცია.

- **საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა - შენახვა**

  ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია ცაგერის მუნიციპალიტეტში არსებული დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების პერიოდული და ორმოული შეკეთების სამუშაოთა წარმოება, 2024 წლის განმავლობაში არსებული ფინანსური რესურსების ფარგლებში, გზებზე განხორციელდება მიმდინარე და

  სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ლოკაციების შერჩევა განხორციელდება წარმოქმნილი გადაუდებელი აუცილებლობის

  გათვალისწინებით.

გარდა აღნიშნული პროექტებისა, 2024 წლის განმავლობაში არსებული ფინანსური რესურსების ფარგლებში, გზების კაპიტალური შეკეთება შესაძლებელია განხორციელდეს მუნიციპალიტეტის სხვა გზებზეც. ლოკაციების შერჩევა განხორციელდება მოსახლეობის მომართვიანობისა და წლის განმავლობაში წარმოქმნილი გადაუდებებლი აუცილებლობის გათვალისწინბით.

კოდი	პროგრამის დასახელება	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში

02 01			5500	5940	6415	6927

პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ცაგერის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**
პროგრამის აღწერა	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება, პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტოტიაზე არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) კაპიტალურ და მიმდინარე შეკეთებას. პროგრამის დაფინანსების ძირითად წყაროს წარმოადგენს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერი, ადგილობრივი ბიუჯეტის საკუთარი სახსრები უმეტესწილად ხმარდება გზების მიმდინარე შეკეთებას. სარეაბილიტაციო გზების შერჩევა და პრიორიტეტიზაცია ხორციელდება მოსახლეობის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე მხედველობაში მიიღება სტიქიური მოვლენების შედეგების აღმოფხვრა და სხვა წინასწარ გაუთვალისწინებელი ღონისძიებები. პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 2 ქვეპროგრამა: - გზების რეაბილიტაცია; - საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა; გზების რეაბილიტაციის ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის დაზიანებული და ამორტიზირებული გზების კაპიტალური (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) შეკეთება/რეაბილიტაცია. სამუშაოების მოცულობა დაკავშირებულია სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილ კაპიტალურ ტრანსფერზე. ბოლო წლების განმავლობაში, საშუალოდ წლის განმავლობაში, კაპიტალური რეაბილიტაცია უტარდება 17700 გრძ/მ სადაც დაიგო ბეტონის გზები საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა -შენახვა ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელებული სამუშაოები მოიცავს ასფალტირებული ქუჩების დაზიანებული მონაკვეთების აღდგენა- რეაბილიტაციას (მათ შორის, ე.წ. ორმული შეკეთება), ასევე, არაასფალტირებული ქუჩების გრუნტის საფარის მოსწორებას და მოხრეშვა-მოშანდაკებას. წლის განმავლობაში საშუალოდ ხორციელდება 57000კვ/მ გზის მიმდინარე შეკეთება; ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ხორციელდება ზამთრის პერიოდში გზების თოვლის საფარისგან გაწმენდა. ნაპირსამაგრი სამუშაოების ქვეპროგრამის ფარგლებში საავტომობილო გზების დეპარტამენტის დაფინანსებით განხორციელდა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ნაპირების გამაგრებითი სამუშაოები 15700 გრძ. მეტრზე .
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუნიციპალური გზის (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტის საჭიროებებიდან და მოსახლეობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე ახალი გზების მშენებლობა; არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება სატრანსპორტო მომსახურებით; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება; პროგრამის საბოლოო შედეგი: მუნიციპალიტეტის გზებზე უსაფრთხო და კომფორტული გადაადგილება; გზების

	ექსპლუატასიის გაზრდილი პერიოდი; ადგილობრივი გზების მოწესრიგებული ინფრასტრუქტურა					
კოდი	ქვეპროგრამის დასახელება	გზების მოვლა-შენახვა და მიმდინარე შეკეთება	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 01 01			5500	5940	6415	6927
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		ცაგერის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის და ინფრასტრუქტურის სამსახური				
ქვეპროგრამის აღწერა		პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუნიციპალური გზის (მათ შორის, ხიდების, ტროტუარების და სხვა საგზაო ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული ნაგებობების) რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტის საჭიროებებიდან და მოსახლეობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე ახალი გზების მშენებლობა; არსებული გზების მაღალი ხარისხის შენარჩუნება; მგზავრთა გადაადგილების დროის შემცირება; ფორს-მაჟორული პირობების არსებობისას მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება სატრანსპორტო მომსახურებით; ტურიზმის ხელშეწყობა; მოსახლეობის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება; პროგრამის საბოლოო შედეგი: მუნიციპალიტეტის გზებზე უსაფრთხო და კომფორტული გადაადგილება; გზების ექსპლუატასიის გაზრდილი პერიოდი; ადგილობრივი გზების მოწესრიგებული ინფრასტრუქტურა				

შეფასების ინდიკატორები

საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 **საბაზისო**	2024	2025	2026	2027	**სტრატეგიული მიზანი**	**შეფასების მაჩვენებელი**
გზების ფართიბი, რომლებზეც ჩატარდა გზების მიმდინარე შეკეთების სამუშაოები (კმ2)	16,4	18	20	22	25	30	რაოდენობრივი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ გზებით, სადაც ჩატარდა გზების მიმდინარე შეკეთება	2300	2500	2700	2900	3000	4000	რაოდენობრივი
გზების სიგრძე, სადაც განხორციელდება გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია (კმ)	17,8	21	22	24	28	40	რაოდენობრივი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ გზებით, სადაც ჩატარდა გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია	5150	5500	6000	7000	8000	9000	რაოდენობრივი
კარგ მდგომარეობაში მყოფი გზების პროცენტული რაოდენობა მთლიან შიდა მუნიციპალურ გზებთან მიმართებაში (%)	15	25	35	45	50	70	ხარისხობრივი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე საგზაო ინფრასტრუქტურით (%)		30	40	50	60	70	ხარისხობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2022	2023	2024	2025	**სტრატეგიული მიზანი**	**შეფასების მაჩვენებელი**
გზების სიგრძე, სადაც განხორციელდება გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია	12,7	14	16	18	20	22	რაოდენობრივი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ გზებით, სადაც ჩატარდა გზების კაპიტალური შეკეთება/რეაბილიტაცია	3500	4000	4500	5000	6000	6500	რაოდენობრივი
მძიმე ავტოსაგზაო შემთვევების რაოდენობა						0	რაოდენობრივი

კოდი	პროგრამის დასახელება	წყლის სისტემების განვითარება	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 02			1592	1630	1635	1640
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური						
ქვეპროგრამის აღწერა	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული წყლის სისტემების სრულ რეაბილიტაციას და ახლის მოწყობას. მათ შორის პრიორიტეტულია მოსახლეობის 24 საათიანი მომარაგება სასმელი წყლით წლის ნებისმიერ პერიოდში. ქვეპროგრამა ასევე მოიცავს სარწყავი და სანიაღვრე არხების მოწყობა რეაბილიტაციას. ქვეპროგრამა ხორციელდება მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე, როგორც ქალაქ ცაგერში, ასევე მუნიციპალიტეტში შემავალ ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში. პროგრამის მიზანია: - მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში არსებობდეს სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდება; - მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნდეს შეუფერხებლი წვდომა და იღებდეს სასმელ წყალს; - წყლის სისტემების ექსპლოატაცია მიმდინარეობდეს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოიფხვრას დროულად. წყლის სისტემის განვითარების პროგრამა შინაარსის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული (წლის სისტემის რეაბილიატაცია, ახლის მოწყობა), ასევე, მომსახურების (წლის სისტემის ექსპლოტაცია). რაც შეეხება მის ხანგრძლივობას, იგი ინფრასტრუქტურულ ნაწილში წარმოადგენს მრავალწლიან, ხოლო მომსახურების ნაწილში მუდმივმოქმედ პროგრამას.					
ქვეპროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში მოქმედებს სასმელი წყლის მიწოდების 24 საათიანი გრაფიკი; მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნია შეუფერხებლი წვდომა სასმელ წყალზე; წყლის სისტემების ექსპლოტაცია მიმდინარეობს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოფხვრილია დროულად.					

შეფასების ინდიკატორები

საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 **საბაზისო**	2024	2025	2026	2027	**სტრატეგიული მიზანი**	**შეფასების მაჩვენებელი**
რეაბილიტირებული წყალსადენების სიგრძე (კმ)	35,8	40	45	50	60	70	რაოდენობრივი
რეაბილიტირებული სათავე ნაგებობების რაოდენობა	4	10	20	30	40	50	რაოდენობრივი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე (%)	10	15	20	25	35	50	ხარისხობრივი
ბენეფიციართა რაოდენობა, რომლებიც სარგებლობენ ხარისხიანი წყლით	9500	10000	10300	103000	103000	10500	რაოდენობრივი
მიწოდებული წყლის რაოდენობა (მ3ლ)	70000	73000	73000	73000	73000	73000	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2024	2025	2026	2027	**სტრატეგიული მიზანი**	**შეფასების მაჩვენებელი**
რეაბილიტირებული წყალსადენის სიგრძე (კმ)	25	25	30	35	40	50	რაოდენობრივი
რეაბილიტირებული სათავე ნაგებობების რაოდენობა	2	5	10	20	30	40	რაოდენობრივი
წელიწადში აღებული ლაბორატორიული სინჯის რაოდენობა	2	3	3	4	5	6	რაოდენობრივი

კოდი	**პროგრამის დასახელება**	**გარე განათება**	**2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2026წლის დაფინანსება ათას ლარში**	**2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში**
02 03			520	540	550	570

პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის, სივრცითი მოწყობისა და არქიტექტურის სამსახური**
პროგრამის აღწერა	ღამის პერიოდში მოსახლეობის უსაფრთხო გადაადგილებისთვის და კომფორტული გარემოს შექმნისთვის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია გამართული გარე განათების ქსელის ფუნქციონირებას. პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება გარე განათების სისტემის განვითარებისა და ექსპლოტაციისათვის საჭირო ხარჯები დღეის მდგომარეობით მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გარე განათების ქსელი ფუნქციონირებს ქ.ცაგერსა და 54 დასახლებულ პუნქტში, გარე განათების ქსელით მოცულია მუნიციპალიტეტის დასახლებული ტერიტორიის 57,% გარე განათების სისტემა მოიცავს 4300 -მდე განათებისა და ელექტროგაყვანილობის ბოძს და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურას. პროგრამის ასიგნებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ხმარდება მოხმარებული ელექტროენერგიის ანაზღაურებას.. პროგრამა შედგება 2 ქვეპროგრამისაგან, ესენია: 1. გარე განათების ქსელის მოწყობა, ელ. ენერგია, 2. გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია, რეაბილიტაცია. გარე განათების პროგრამა შინაარსის ტიპის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული ხასიათის, ასევე - მომსახურების. კაპიტალური ნაწილი მოიცავს გარე განათების ქსელის გაფართოება-გაუმჯობესების ღონისძიებებს, ხოლო მომსახურების ნაწილი -გარე განათების არსებული ქსელის ექსპლოატაციას (მ.შ. მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას). ხანგრძლივობის მიხედვით, ინფრასტრუქტურულ ნაწილში - მრავალწლიანი. პროგრამის დაფინანსების წყაროა მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საკუთარი შემოსულობები და სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდებიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერი (ძირითადად სოფლის პროგრამა).
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	**მიზანი**: მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდგრადი გარე განათების სისტემის შექმნა. **მოსალოდნელი შედეგი:** ყველა უბნის განათება

შეფასების ინდიკატორები

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
განათებული უბნების რაოდენობა %	55	57	58	59	60	**ნაკლები დანახარჯებით განათებული უბნები**	რაოდენობრივი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე (%)	50	60	70	75	80	განათებული უბნების გაზრდილი რაოდენობა	ხარისხობრივი
წელიწადში მოხმარებული ელ ენერგიის ხარჯი (ათ.ლარი)	1180	280	290	300	310	დახარჯული ელექტრო ენერგიის შემცირება	ლარი

კოდი	პროგრამის დასახელება	მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამუშაოები (სკვერები, მინი სპორტული მოედნები)	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
02 05			300	324	350	378
პროგრამის განმახორც,სამსახური		მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების სამსახური				

პროგრამის აღწერა	პროგრამით ფინანსდება ქვეპროგრამა სკვერები და მინისპორტული მოედნების მოწყობა. პროგრამა ფინანსდება როგორც ადგილობრივი ბიუჯეტით ასევე სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი დაფინანსებით. საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან ცაგერის მუნიციპალიტეტისათვის გამოსაყოფი თანხების თანადაფინანსება გათვალისწინებული იქნება პროექტების შესაბამისად. მათ შორის განხორციელდება 4 სრული კომპლექტის მოწყობა(ტრენაჟორები, სკვერი, მინი მოედანი).
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	**მიზანი**: მოსახლეობის ჯანსაღი ცხოვრების პირობების შექმნის მიზნით ხელოვნურსაფარიანი სპორტული მოედნებისა და ტრენაჟორების მშენებლობა. **მოსალოდნელი შედეგი:** ახალი სპორტული მოედნებისა და ტრენაჟორების მოწყობა.

რისკები

ინფრასტრუქტურული პროექტების მართვის პერიოდში შიდა და გარე რისკების შემცირების მიზნით ტენდერის ჩავარდნის შემთხვევაში გამოცხადდება განმეორებითი ტენდერი, რაც გავლენას ვერ მოახდენს პროექტის განსაზღვრულ ვადებზე, მომწოდებლის მიერ სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა მკაცრად გაკონტროლდება, რაც უზრუნველყოფს საწყის ეტაპზე ხარვეზების აღმოფხვრას, ხოლო ხელშეკრულების დარღვევისას განხორციელდება სანქციები ხელშეკრულების შესწყვეტის შესაძლებლობამდეც, ინფლაცია გაწერილია საქართველოს მთავრობის რეგულაციებში, რითაც იხელმძღვანელებს მუნიციპალიტეტის მერია, ხოლო ფასების, მასალების, საწვავის ზრდის პირობებში დანერგილია პროექტების გადაანგარიშების პრაქტიკა.

კაპიტალური ბიუჯეტი (აქ უნდა აღიწეროს ცალკე ისეთი პროგრამები რომელის (თითოეულის) ღირებულება აღემატება 50 ათას ლარს.)

კაპიტალური ბიუჯეტი მოიცავს საგზეო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის 1 პროექტს ღირებულებით- 2800 ათ. ლარი. წყალსადენისა და ჩამდინარე წყლების 3 პროექტს ღირებულებით - 1516 ათ. ლარი და ძველი სასაფლაოს შემოღობვის 1 პროექტს ღირებულებით - 145 ათ. ლარი, საერთო ჯამში -4461 ათ. ლარი

გენდერული ასპექტები

ქ. ცაგერში „განახლებული რეგიონების“პროგრამის ფარგლებში რუსთაველისა და კოსტავას ქუჩებზე, ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე და მსხვილი სავაჭრო ობიექტების შესასვლელებში მოეწყო პანდუსები. სულ ქ. ცაგერში მოწყობილია 16 პანდუსი, რომლითაც სარგებლობს შშმ პირები. გენდერებზე პასუხისმგებელი პირების ჩართულობით მოსახლეობასთან ეწყობა დისკუსია საჭიროებებზე მორგებული ინფრასტრუქტურული პროექტების შერჩევისა და დაგეგმვის პერიოდში.

სიახლეები/ახალი ინიციატივები

2022-2023 წლებში მუნიციპალიტეტის მერიის ინიციატივით და დონორთა დაფინანსებით განხორციელდა ერთი პროექტი სოფელ ალპანაში საცურაო აუზის მოწყობის (65 ათასი) ლარი, მდ. ლაჯანურის სოფელ სპათაგორში გასასვლელ ხიდთან გაწმენდითი სამუშაოები (77ათ. ლარი), ასევე ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით გამოცხადებულ კონკურსში მოპოვებული იქნა კულტურის სახლის საპროექტო დოკუმენტაციის შესყიდვისათვის (56 ათასი ლარი). ხოლო საპილოტე რეგიონების ინტეგრირებული განვითარების პროგრამის ფარგლებში ღვირიშის, ისუნდრის ჩანჩქერებისა და საირმის სვეტებიან ძეგლთან მისასვლელ ბილიკებზე ინფრასტრუქტურის მოწყობის სამუშაოები.

დასუფთავება და გარემოს დაცვა

განხორციელდება გარემოს დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარება, კაპიტალური დაბანდებები დასუფთავების სფეროში, უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტის დასუფთავება,

ადმინისტრაციული ერთეულის საზღვრებში ჩამოყალიბდა მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების, ტრანსპორტირების, ინერტული, სამშენებლო და ნგრევის ნარჩენების სისტემა, 59 დასახლებული პუნქტიდან ნარჩენების შეგროვება და გატანის სერვისით სრულად მოცულია ქ. ცაგერი, სოფ. ქვედა ცაგერი, ჭალისთავი, ჩხუტელი ორბელი, ხოლო ნაწილობრივ 29 სოფელი და ტურისტული ადგილები, ხოლო დაგვა დასუფთავების სერვისით მოცულია ქ. ცაგერი

2024-2026 წლებისათვის იგეგმება გარემოს დასუფთავებისა და ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა და განვითარება, სეპარირებული შეგროვების დანერგვა

კოდი	პროგრამის დასახელება	დასუფთავება და გარემოს დაცვა	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსებ ა ათას ლარში
			750	790	840	880
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების სამსახური					
პროგრამის აღწერა	პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების, ტრანსპორტირების, ინერტული, სამშენებლო და ნგრევის ნარჩენების სისტემის გაფართოებას, მიმდინარე პერიოდისათვის 59 დასახლებული პუნქტიდან ნარჩენების შეგროვება და გატანის სერვისით სრულად მოცულია ქ. ცაგერი, სოფ. ქვედა ცაგერი, ჭალისთავი, ჩხუტელი ორბელი, ხოლო ნაწილობრივ 29 სოფელი და ტურისტული ადგილები, ხოლო დაგვა დასუფთავების სერვისით მოცულია ქ. ცაგერი პროგრამის დაფინანსების წყაროა მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საკუთარი შემოსულობები					
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	მიზანი: 2024-2026 წლებისათვის იგეგმება გარემოს დასუფთავებისა და ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა და განვითარება, სეპარირებული შეგროვების დანერგვა					

	მოსალოდნელი შედეგი: პროგრამის საბოლოო მიზანია ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულ დასახლებაში ნარჩენების შეგროვებისა და გატანის სერვისის დანერგვა.

შეფასების ინდიკატორები

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
დასახლებების რაოდენობა %	54	59	65	70	75	ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება,	რაოდენობრივი
მოსახლეობის კმაყოფილების დონე (%)	50	55	60	65	70	ნარჩენების გატანის სერვისის გაფართოება,	ხარისხობრივი
ბენეფიციართა რაოდენობა	4699	5000	6000	7000	8000	გაზრდილი ბენეფიციართა რაოდენობა.	რაოდენობრივი

განათლება

მომავალი თაობების აღზრდის მიმართულებით დაწყებითი და ზოგადი განათლების გარდა მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ასევე სკოლამდელ განათლებას, რაც თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება და შესაბამისად მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს, რომლის ფარგლებში მომდევნო წლებში განხორციელდება საბავშვო ბაღების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ხარჯების დაფინანსება, ინვენტარით უზრუნველყოფა, რეაბილიტაცია, აღმზრდელ-პედაგოგების კვალიფიკაციის გაზრდა, რათა მყარი საფუძველი ჩაეყაროს სკოლამდელი ასაკის აღსაზრდელების ხარისხიან და ეფექტურ მომზადებას სასკოლო განათლების მისაღებად.

04 01 სკოლამდელი განათლების ფუნქციონირება 2024-2027 წლები

მისია

საქართველოში უზრუნველყოფილია სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების საჯარო დაწესებულებაში ბავშვთა უფასო აღზრდა და განათლება, აგრეთვე მათი კვება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

სკოლამდელი აღზრდა და განათლება, მათ შორის, სასკოლო მზაობის პროგრამა, არის ნებაყოფლობითი, საყოველთაო და ხელმისაწვდომი შესაბამისი ასაკის ყველა ბავშვისთვის.

მუნიციპალიტეტი უზრუნველყოფს სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების, მათ შორის, სასკოლო მზაობის პროგრამის ბავშვებისთვის მიწოდებას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

საბავშვო ბაგა - ბაღის მიზანია სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა ჰარმონიული განვითარება და მათი სკოლისთვის მომზადება. ის ითვალისწინებს ბავშვის ინტელექტუალურ, ფიზიკურ განვითარებას, შემეცნებითი და შემოქმედებითი უნარების ფორმირებას, ხელს უწყობს ინდივიდუალური და პიროვნული თვითგამოხატვის უნარების გამოვლენასა და ესთეტიკური გემოვნების აღზრდას.

აღწერა

მუნიციპალიტეტში სულ 230 სკოლამდელი ასაკის ბავშვია რეგისტრირებული, ტერიტორიაზე განთავსებულ 15 საბავშვო ბაღში დღეის მდგომარეობით შესაძლებელია 500 ბავშვის სწავლება. ხოლო 15 ბავშვი მოკლებულია შესაძლებლობას ისარგებლოს შესაბამისი მომსახურებით. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 15 საბავშო ბაღი, რომლის ფუნქციონირებას უზრუნველყოფს ააიპ "საბავშვო ბაღების გაერთიანება". სულ სკლომადელ დაწესებულებებში დასაქმებულია 196 თანამშრომელი, მათ შორის 23 აღმზრდელი და 16 თანაშემწე. ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად იგეიმება: სკოლამდელი აღზრდის სფეროში მართვის პოლიტიკის განხორციელება, სტანდარტების შესაბამისი სააღმზრდელო პროგრამა/მეთოდოლოგის დახვეწა, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისი კვებით უზრუნველყოფა, აღსაზრდელთა უსაფრთხოების მიზნით ბაღების ინფრასტრუქტურის(ეზო, შენობა, ინვენტარი და სხვა) განვითარება. ბაღების პერსონალის შრომითი პირობების გაუმჯობესება და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება.

დარეგისტრირებულია საბავშვო ბაღებში სულ -223, მათ შორის გოგონა -100, ვაჟი-123.

რიცხოვნობა გენდერუ ჭრილში

დასახელება	რაოდენობა 2024	რაოდენობა 2025	რაოდენობა 2026	რაოდენობა 2027
სულ საბავშვო ბაღის ასაკი მცხოვრები ბავშვი	238			
მ.შ ვაჟი				
მ.შ. გოგონა				
სულ აღსაზრდელი	223			
მ.შ. აღსაზრდელი ვაჟი				
მ.შ. აღსაზრდელი გოგონა				

სულ თანამშრომელი				
მ.შ. თანამშრომელი მამაკაცი				
მ.შ. თანამშრომელი ქალბატონი				

რიცხოვნობა ეთნიკურ ჭრილში

	დასახელება	რაოდენობა 2024	რაოდენობა 2025	რაოდენობა 2026	რაოდენობა 2027
	სულ საბავშვო ბაღის ასაკი მცხოვრები ბავში	238			
	მ.შ ქართველი	238			
	მ.შ. სომეხი				
	მ.შ. აზრბაიჯანელი				
	მ.შ. უკრაინელი				
	სხვა				
	სულ თანამშრომელი				
	მ.შ. ქართველი				
	მ.შ. სომეხი				
	აზერბაიჯანელი				
	უკრაინელი				
	რუსი				
	სხვა				

საბავშვო ბაღებში სასწავლო პროცესი დარეგულირებულია "ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის #488 დადგენილებით, "აღმზრდელ-პედაგოგის პროფესიული სტანდარტის დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ოქტომბრის #478 დადგენილებით,

კვების სტანდარტი დარეგულირებულია "ტექნიკური რეგლამენტის – „ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში კვების ორგანიზებისა და რაციონის კვებითი ღირებულების ნორმების“ დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის #487 დადგენილებით,

ჰიგიენის მიმართულებიტ "ტექნიკური რეგლამენტის – ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების სანიტარიული და ჰიგიენური ნორმების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ოქტომბრის #485 დადგენილებით,

სახანძორ უსაფრთხოება "სახანძრო უსაფრთხოების წესებისა და პირობების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე" საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 23 ივლისის #370 დადგენილების 17-ე მუხლი

სტრუქტურა

თანამდებობის დასახელება	შტატით განსაზღვრული რაოდენობა	ერთი თანამშრომლის წლიური თანამდებობრივი სარგო	სულ თანამდებობრიბი სარგო

აღმზრდელი	10	630*12=7560	10*7560=75600
აღმზრდელი	3	600*12=7200	7200*3=21600
აღმზრდელი	9	540*12=6480	9*6480=58320
აღმზრდელი	1	580*12=6960	1*6960=6960
აღმზდრელის თანაშემწე	13	460*12=5520	13*5520=71760
აღმზდრელის თანაშემწე	2	430*12=5160	2*5160=10320
აღმზდრელის თანაშემწე	1	450*12=5400	5400
აღმზდრელის თანაშემწე	1	390*12=4680	4680
მზარეული	9	470*12=5640	9*5640=50760
მზარეული	1	490*12=5880	5880
მზარეული	1	510*12=6120	6120
მზარეული	2	520*12=6240	2*6240=12480
მზარეული	2	570*12=6840	2*6840=13680
მენეჯერი	8	610*12=7320	8*7320=58560
მენეჯერი	4	650*12=7800	4*7800=31200
მენეჯერი	3	770*12=9240	3*9240=27720
მედდა	5	420*12=5040	5*5040=25200
მედდა	1	440*12=5280	5280
მედდა	1	430*12=5160	5160
მედდა	1	450*12=5400	5400
მედდა	1	460*12=5520	5520
მედდა	2	540*12=6480	2*6480=12960
ჯგუფის დამლაგებელი	8	570*12=6840	8*6840=54720
ჯგუფის დამლაგებელი	2	460*12=5520	2*5520=11040

ჯგუფის დამლაგებელი	9	490*12=5880	9*5880=52920
ჯგუფის დამლაგებელი	1	510*12=6120	6120
ჯგუფის დამლაგებელი	4	550*12=6600	4*6600=26400
მუსიკის პედაგოგი	1	440*12=5280	5280
მუსიკის პედაგოგი	1	420*12=5040	5040
მუსიკის პედაგოგი	2	560*12=6720	2*6720=13440
მუსიკის პედაგოგი	4	410*12=4920	4*4920=19680
მუსიკის პედაგოგი	3	430*12=5160	3*5160=15480
მზარეულის დამხმარე	4	430*12=5160	4*5160=20640
პედაგოგი	1	430*12=5160	5160
სამნეო	3	470*12=5640	3*5640=16920
სამნეო	4	500*12=6000	4*6000=24000
სამნეო	1	510*12=6120	6120
სამნეო	2	580*12=6960	2*6960=13920
სანტექნიკოსი	1	550*12=6600	6600
საქმის მწარმოებელი	4	450*12=5400	4*5400=21600
ტექნიკოსი	1	450*12=5400	5400
ტექნიკური პერსონალის კოორდინატორი	1	600*12=7200	7200
ფიზაღზრდა	1	420*12=5040	5040
ფიზაღზრდა	2	370*12=4440	2*4440=8880
ფსიქოლოგი	1	440*12=5280	5280
ფსიქოლოგ - ლოგოპედი	1	480*12=5760	5760

ფსიქოლოგი	2	590*12=7080	2*7080=14160
შენობის დამლაგებელი	1	530*12=6360	6360
შენობის დამლაგებელი	5	420*12=5040	5*5040=25200
ძიძა	1	450*12=5400	5400
ჭურჭლის მრეცხავი	2	430*12=5160	2*5160=10320
დამლაგებელი	2	490*12=5880	2*5880=11760
დარაჯი	2	420*12=5040	2*5040=10080
დარაჯი	1	470*12=5640	5640
დარაჯი	1	530*12=6360	6360
დამხმარე მუშა	2	420*12=5040	2*5040=10080
დეკორატორი	1	390*12=4680	4680
დეკორატორი	7	420*12=5040	7*5040=35280
ლოგოპედი	1	420*12=5040	5040
ლოგოპედი	1	430*12=5160	5160
ლოგოპედი	2	560*12=6720	2*6720=13440
მეეზოვე	3	420*12=5040	3*5040=15120
მეეზოვე	1	390*12=4680	4680

მიზანი

სკოლამდელი ასაკი ბავშვების სკოლისთვის მზაობა, საბავშვო ბაღის აღსაზრდელების შესაბამისი წლოვანების ბავშვებისთვის იმ უნარჩვევების მიცემა რომელიც განსაზრვრულია შესაბამისი სტანდარტებით.

კოდი	პროგრამის დასახელება	სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება	2023წლის დაფინანსება ათას ლარში	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფ5ნანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
04 00			1560	1911	2262	2542	2842
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		ააიპ საბავშვო ბაღების გაერთიანება					
პროგრამის აღწერა		მუნიციპალიტეტში სულ 230 სკოლამდელი ასაკის ბავშვია რეგისტრირებული, ტერიტორიაზე განთავსებულ 15 საბავშვო ბაღში დღეის მდგომარეობით შესაძლებელია 500 ბავშვის სწავლება. ხოლო 30 ბავშვი მოკლებულია შესაძლებლობას ისარგებლოს შესაბამისი მომსახურებით. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 15 საბავშო ბაღი, რომლის ფუნქციონირებას უზრუნველყოფს ა(ა)იპ "საბავშვო ბაღების გაერთიანება". სულ სკლომადელ დაწესებულებებში დასაქმებულია 167თანამშრომელი, მათ შორის 83 აღმზრდელი და 84 სხვა დანარჩენი პერსონალი. ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად იგეგმება: სკოლამდელი აღზრდის სფეროში მართვის პოლიტიკის განხორციელება, სტანდარტების შესაბამისი სააღმზრდელო პროგრამა/მეთოდოლოგის დახვეწა, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისი კვებით უზრუნველყოფა, აღსაზრდელთა უსაფრთხოების მიზნით საბავშვო ბაღების ინფრასტრუქტურის(ეზო, შენობა, ინვენტარი და სხვა) განვითარება. საბავშვო ბაღების პერსონალის შრომითი პირობების გაუმჯობესება და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება.					
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი		სკოლამდელი ასაკი ბავშვების სკოლისთვის მზაობა					

პროგრამები/ქვეპროგრამები/ღონისძიებები

- <u>სწავლების ხარისიხს ამაღლება;</u>
  იგეგმება თანამშრომლების გადამზადება. კერძოდ, იგეგმება აღმზრდელების გადამზადება, სადაც ყველა აღმზრდელი გაივლის „ტრენინგ მოდულს, ასევე განხორციელედება მეთოდისტების, მუსიკის მასწავლებელბის, ბილინგვური მასწავლებელების, ექთნების და ა.შ გადამზადება.

ქვეპროგრამის განაცხადის ფორმა					
პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:					
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება					
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:	04 01				
ქვეპროგრამის დასახელება:					
სწავლების ხარისხის ამაღლება					
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ არა					
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?	განათლების სამსახური				
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:					
ააიპ ბაღების გაერთიანება					
დაფინანსების წყარო					
დასახელება	2023 წელი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	0	9,0	9,0	10,0	10,0
სახელმწიფო ბიუჯეტი	-	-		-	-
სხვა					
სულ ქვეპროგრამა	**0**	**9,0**	**9,0**	**10,0**	**10,0**

ქვეპროგრამის მიზანია სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში ხარისხიანი სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო პროცესისათვის ხელის შეწყობა; საბავშვო ბაღებში სწავლების ხარისხის და აღმზრდელების კვალიფიკაციის ამაღლება განათლების სამინისტროს მიერ შემუშავებული და მთავრობის სხვადასხვა დადგენილებით დამტკიცებული სტანდარტების შესაბამისად. სტანდარტის მიზანია ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში მიმდინარე საგანმანათლებლო და სააღმზრდელო პროცესის ხარისხის გაუმჯობესება. საბავშვო ბაღებში შესწავლილი იქნა არსებულ ბაღებში სწავლების ხარისხი და დადგინდა რომ სკოლამდელი დაწესებულებების აღსაზრდელები (განხილული ასაკობრივ წრილში) ვერ აკმაყოფილებს დადგენილ სტანდარტს, რაც ძირითადად აღმზრდელების დაბალი კვალიფიკაციით არის გამოწვეული. სწავლების ხარისხის გაზრდა და აღმზრდელების კვალიფიკაციის ამაღლება მოხდება სკოლამდელი აღზრდის განვითარების პროგრამით. პროგრამა მოიცავს: არსებული მდგომარეობის სესწავლას და გაანალიზებას; საბავშვო ბაღების აღმზრდელებისთვის მაღალი სტანდარტის ტრენინგ-კურსების მომსახურების შესყიდვას და სხვა ღონისძიებებს.

დასახელება	პროდუქტები 2024 წლისთვის			ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი
	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)	
ამღზრდელების სწავლება გადამზადება	24	375	**9,0**	საქონელი და მომსახურება

ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა

დასახელება	**1 კვარტალი**	**2 კვარტალი**	**3 კვარტალი**	**4 კვარტალი**
ამღზრდელების სწავლება გადამზადება	X	X	X	X

შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2024 წელი)

გაუმჯობესებული სააღმზრდელო პროცესი, სტანდარტების შესაბამისი კვალიფიცირებული (სერტიფიცირებული) აღმზრდელები, შექმნილია ბავშვების განვითარებაზე ორიენტირებული სააღმზრდელო გარემო.

- **კვების ხარისხის ამაღლება:**

„ჰასპის“ პროგრამის დანერგვა ყველა საბავშვო ბაში, კვების მენიუების დახვეწა გაუმჯობესება, მზარეულების გადამზადება, სამზარეულოების ინვენტრით აღჭურვა, მწერების დამცავი ბადეების დაყნება, სამზაურეულოების თბილი წყლით უზრუნველყოფა.

სამზარეულოებში ვენტილაციის მოწყობა.

ქვეპროგრამის განაცხადის ფორმა					
პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:					
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება					
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:	**04 01**				
ქვეპროგრამის დასახელება:					
კვების ხარისხის ამაღლება					
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ **არა**					
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?					
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:					
ააიპ ბაღების გაერთიანება					
დაფინანსების წყარო					
დასახელება	2023 წელი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	125,0	158,0	165,0	165,0	165,0
სახელმწიფო ბიუჯეტი	-		-	-	-
სხვა					
სულ ქვეპროგრამა	**125,0**	**158,0**	**165,0**	**165,0**	**165,0**

პროგრამის მიზანია ბავშვების ოპტიმალური ზრდისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად კვების ხარისხის ამაღლება. ქვეპროგრამა მოიცავს სტანდარტების შესაბამისი მენიუების შექმნას, ხარისხიანი კვების პროდუქტების შეძენას და მენიუს შესაბამისი მაღალხარისხიანი კერძების მომზადებას. ასევე საბავშვო ბაღებში გახორციელდება სამზარეულოს და საწყობების სტანდარტის შესაბამისად მოწყობა. მზარეულების გადამზადება.

დასახელება		პროდუქტები 2024 წლისთვის			ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი
		რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)	
მზარეულებისს სწავლება გადამზადება					საქონელი და მომსახურება
სამზარეულოს ინვენტარის შეძენა		200	40	**8,0**	საქონელი და მომსახურება
კვების პროდუქტების შეძენა		40	3950	**158,0**	კვების ხარჯი
სამზარეულოს და საწყობის მცირე რემნტი					არაფინანსური აქტივების ზრდა
კვების ხარისხის ამაღლება				**166,0**	

ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა

დასახელება	1 კვარტალი	2 კვარტალი	3 კვარტალი	4 კვარტალი
მზარეულებისს სწავლება გადამზადება	X			
სამზარეულოს ინვენტარის შეძენა	X			
კვების პროდუქტების შეძენა	X	X	X	X
სამზარეულოს და საწყობის მცირე რემნტი	X			

შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2024 წელი)

სტანდარტების შესაბამისი გაუმჯობესებული სასადილო გარემო და კვება

- ***საბავშვო ბაღების ინვენტარით აჭღურვა;***
  განხორციელდება 5 საბავშვო ბაღში ინვეტარით აღჭურვა კერძოდ, დაგეგმილია 15 მაგადის, 15 სკამი, 50 სათამაშოს ყიდვა.

- **სანიტარულ - ჰიგიენური ნორმების დაცვა.**

დეზინფექციის სამუსაოების და დერატიზაციის სამუშაოების წარმოება.

წყლის სინჯების გაკეთერბა წელიწადში 2 ჯერ. საბავშვო ბაღში 2023 წელს განხორციელდა სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ შემოწმება, დასკვნაში რეკოენდირებულია 10 საკითხი. კერძოდ 1. კვების ბლოკი, 2. ჰიგიენა 3. სველი წერილები, 4. გასაძლერებელია დენის სიმძლავრე. 2024 წლისათვის იგეგემება კვები ბლოკი მოწესრიგება

ქვეპროგრამის განაცხადის ფორმა პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:		
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება		
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:	04 01	
ქვეპროგრამის დასახელება:		
ბაღების აღჭურვა		
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ არა		
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?		
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:		
ააიპ ბაღების გაერთიანება		

დაფინანსების წყარო

დასახელება	2023 წელი	204 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	33,0	20,0	20,0	25,0	25,0
სახელმწიფო ბიუჯეტი	-		-	-	-
სხვა					
სულ ქვეპროგრამა	**33,0**	**20,0**	**20,0**	**25,0**	**25,2**

პროგრამის მიზანია ბავშვების ოპტიმალური ზრდისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად შესაფერისი გარემოს შექმნა, რაც გულისხმობს სტანდარტის შესაბამისი უსაფრთხო გარემოსა და დაცულ სანიტარულ ჰიგიენური ნორმებს. ასევე ქვეპროგრამა მოიცავს ახალი მაღალი ხარისხის აღჭურვილობის შეძენა/მონტაჟს.

დასახელება	პროდუქტები 2024 წლისთვის				ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი
	რაოდენობა	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)	
საბავშვო ბაღებში ინვენტარის შეძენა	100.00	100.00	200.00	**20,000.00**	საქონელი და მომსახურება

ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა

დასახელება	**1 კვარტალი**		**2 კვარტალი**	**3 კვარტალი**	**4 კვარტალი**
საბავშვო ბაღებში ინვენტარის შეძენა	X				

შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2024 წელი)

სტანდარტების შესაბამისი უსაფრთხო გარემო და დაცული ჰიგიენური ნორმები

- **ბაღების ადმინისტრირება**

ადმინისტრირება მოიცავს ა(ა)იპ ბაღების სააგენტოს ფუნქციონირებისატვის საჭირო საქმიანობას, მათ შორის შრომის ანაზღურების გაცემა თანამშრომლებისათვის, კომუნალური გადასახადების გადახდა, სხვა სამეურნეო საქმიანობა.

სიმძლავრეების გაზრდა ელ. ენერგიის და თხევადი აირის მიწოდების.

საბავშვო ბაღებში ინვენტარიზაციის ჩატარება, აქტივების აღრიცხვა შეფასება. ქონების მართვის ელექტრონული პროგრამის (Eproperty.ge) დანერგვა.

ახალი ბურალტრული სტანნდარტების (IPSAS) -ის მიხედ ვით შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო ხაზინასთან ინტეგრირებული ელ. საბუღალტრო პროგრამის შესწავლა დანერგვა.

ქვეპროგრამის განაცხადის ფორმა **პროგრამის დასახელება, რის ფარგლებშიც ხორციელდება ქვეპროგრამა:**					
სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება					
ქვეპროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:		04 01			
ქვეპროგრამის დასახელება:					
ბაღების ადმინისტრირება					
არის ქვეპროგრამა ახალი? კი/ არა					
თუ ქვეპროგრამა ახალია, ვინ წარმოადგინა?					
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:					
ააიპ ბაღების გაერთიანება					
დაფინანსების წყარო					
დასახელება	2023 წელი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
მუნიციპალური ბიუჯეტი	176.0	205.0	245.0	245.0	245.0
სახელმწიფო ბიუჯეტი					-

	-	-	-	-	
სხვა					
სულ ქვეპროგრამა	**176.0**	**205.0**	**245.0**	**245.0**	**196.0**

სკოლამდელი აღზრდის პროგრამების განხორციელებისათვის საჭიროა ა(ა)იპ - საბავშვო ბაღების გაერთიანების ეფექტიანი ფუნქციონირება, რაც მოითხოვს აპარატის დაფინანსებას.

დასახელება	პროდუქტები 2024 წლისთვის			ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლი
	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)	
თანამდებობრივი სარგო			176.0	შრომის ანაზღაურება
შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება			20.0	საქონელი და მომსახურება
ფულადი ჯილდო				შრომის ანაზღაურება
საწვავი და ავტომანქანების მოვლა - შენახვის ხარჯი				საქონელი და მომსახურება
ავტომანქანების დაზღვევის ხარჯი				სხვა ხარჯები (სხვადასხვა მიმდინარე ხარჯები)
კომუნალური			3.0	საქონელი და მომსახურება
საკანცელარიო და სამეურნეო			1.0	საქონელი და მომსახურება
სააგენტოსთვის სხვადასხვა ინვენტარის და ტექნიკის შესყიდვა			3.5	არაფინანსური აქტივები
სხვა ხარჯი			1	საქონელი და მომსახურება

ბაღების ადმინისტრირება სულ			204.5	
ქვეპროგრამის განხორციელების დროითი გეგმა				
დასახელება	1 კვარტალი	2 კვარტალი	3 კვარტალი	4 კვარტალი
ბაღების ადმინისტრირება	X	X	X	X
შუალედური მოსალოდნელი შედეგი (2024წელი)				
სააგენტოს გამართული ფუნქციონირება				

სააგენტოს მართველობითი აპარატის გადამზადება.

შეფასების ინდიკატორები

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2023 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სკოლისთვის მზადმყოფი ბავშვების რაოდენობა	223	240	2250	260	260		რაოდენობრივი
სკოლისთვის მზადმყოფი	N/A						ხარისხობრივი

ბავშვების ხვედრითი წილი (%)							
სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში აღსაზრდელთა ხელმისაწვდომობის დონე (%)							ხარისხობრივი
მშობლების კმაყოფილების დონე (%)	N/A						რაოდენობრივი
რეაბილიტირებული საბავშვო ბაღის რაოდენობა საბავშვო ბაღებში მოსწავლეებისათვის განხორციელებული ტრანსპორტით გადაყვანების რაოდენობა წელიწადში							
შუალედური შედეგი (OUTPUT)	2023 **საბაზისო**	2024	2025	2026	2027	**სტრატეგიული მიზანი**	**შეფასების მაჩვენებელი**
სერტიფიცირებული აღმზრდელების პროცენტული რაოდენობა (%)							ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 2-3 წლის ბავშვების რაოდენობა (%)		44					ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 3-4 წლის ბავშვების რაოდენობა (%)		40					ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 4-5 წლის ბავშვების რაოდენობა (%)		52					ხარისხობრივი
სტანდარტის შესაბამისი მზაობის მქონე 5-6 წლის ბავშვების (სასკოლო) რაოდენობა (%)		64					ხარისხობრივი

კვების ორგანიზებისა და რაციონის კვებითი ღირებულების ნორმა (კალორაჟი)							რაოდენობრივი
საბავშვო ბაღების რაოდენობა სადაც არის სტანდარტის შესაბამისი სასადილო გარემო							რაოდენობრივი
შენიშვნები ჰიგიენური ნორმების შესახებ							რაოდენობრივი
შენიშვნები სახანძრო უსაფრთხოების სესახებ							რაოდენობრივი
რეაბილიტირებული ბაღების რაოდენობა							რაოდენობრივი
ჯგუფების რაოდენობა							რაოდენობრივი
დაინერგა ქონების მართვის ელექტრონული პროგრამა (Eproperty.ge)							რაოდენობრივი
შემუშავდა ახალი ბურალტრული სტანნდარტების (IPSAS) -ის მიხედვით შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა							რაოდენობრივი
დაინერგა სახელმწიფო ხაზინასტან ინტეგრირებული ელ. საბუღალტრო პროგრამია							რაოდენობრივი
ტრანსპორტით გადაყვანილი ბავშვების წლიური რაოდენობა							რაოდენობრივი

რისკები

ქვეყანაში და მსოფლიოში მიმდინარე ინფლაციისდან გამომდინარე იზრდება კვების პროდუქტების ღირებულება, შესაძლებელია მოხდეს ღირებულებების ისეთი გაზრდა რომ დაგეგმილი სახრებით ვერ განხორციელდეს იმ რაოდენობის პროდუქტის შეძენა რომელიც დაგეგმილია. რისკის შესამცირებლად კვების ხარჯები დაიგეგმა

კომუნალურების და სამეურნეოს ფასის ზრდა. და ა.შ.

კაპიტალური ბიუჯეტი

2024 წელს იგეგმება 2 საბავშვო ბაღის მშენებლობა, სოფელ ოყურეში და სოფელ ქულბაქში.

სიახლეები/ახალი ინიციატივები

მაგალითად: იგეგმება 2024 წლიდან რესურს ოთახის ფუნქციონირება ორ ბაღაში და საჭიროა 2 პედეგოგის გადამზადება სულ ესაჭიროება 1000 ლარი.

იგეგმება ჰასპის პროგრამის დანერგვა გადამზადდება დირექტორები/მენეჯერები, მზარეულები, მნე, სულ პროგრამაზე გათვალიწინებულია 9000 ლარი.

იგეგმება ინკლუზიური სწავლებები და ა.შ

კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი

მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურული და ეკონომიკური განვითარების პარალელურად აუცილებელია ხელი შეეწყოს კულტურული ტრადიციების დაცვას და ამ ტრადიციების ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე ერთ–

ერთი პრიორიტეტია ახალგაზრდების მრავალმხრივი (როგორც სულიერი, ისე ფიზიკური თვალსაზრისით) განვითარების ხელშეწყობა და მათში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება.

სპორტის, ახალგაზრდობის და კულტურის მიმართულების მხარდაჭერა უზრუნველყოფს რეგიონის სოციალურ და ეკონომიკურ განვითარებას, ერთმანეთთან აკავშირებს სხვადასხვა დარგებს და მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მათ განვითარებაში, ხელს უწყობს ტურიზმის, მეწარმეობის განვითარებას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას.

მუნიციპალიტეტი განაგრძობს კულტურული ღონისძიებების ფინანსურ მხარდაჭერას, წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და შესაბამისი პირობების შექმნას, რათა ნიჭიერმა ბავშვებმა და ახალგაზრდებმა შეძლონ მათი სპორტული შესაძლებლობების გამოვლინება, ასევე ახალგაზრდებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების ჩატარებას.

ამ მიმართულებით მუნიციპალიტეტში პროგრამები ხორციელდება როგორც მერიის კულტურის სამსახურის, ასევე კულტურის და სპორტის სფეროში შექმნილი ა(ა)იპ-ების მიერ.

პროგრამული კოდი	დასახელება	სულ	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027წელი
05 00	კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი		**2555**	**2759,4**	**2980,2**	**3218,6**
05 01	სპორტის განვითარეის ხელშეწყობა		720	**777,6**	**839,8**	**907,0**
05 01 01	ა(ა)იპ ცაგერის სასპორტო სკოლა	91	370	399,6	431,6	466,1
05 01 02	ა(ა)იპ საფეხბურთო გუნდი ხვამლი		170	183,6	198,3	214,2
05 02 03	ა(ა)იპ ფრენბურთის კლუბი ცაგერი		180	194,4	210	226,8

05 02	კულტურის განვითარების ხელშეწყობა		**1805**	**1949.4**	**2105.4**	**2273.8**
05 02 01	ა(ა)პ კულტურის ცენტრი	284	350	378	408.2	440.8
05 02 02	ისტორიული მუზეუმი		220	237.6	256,6	277,1
05 02 03	სამუსიკო სკოლა		94	101,5	109,6	118,4
05 02 04	სამხატვრო სკოლა		70	75,6	81,6	88,1
05 02 05	მთავარი ბიბლიოთეკა		215	232,2	250,8	270,1
05 02 06	კულტურის ღონისძიებები		83,0	89,6	96,8	104,5
05 02 09	ბავშვთა და ქალთა უფლებების დაცვის და გენდერული თანასწორობის ცენტრი		125	135	145,8	157,5
05 02 11	ესთეთიკური აღზრდის ცენტრი		77	83,2	89,9	97,1
05 02 15	ტურიზმის განვითარების და ძეგლთა დაცვის ხელშეწყობის ცენტრი		145	156,6	169,1	182,6
05 02 16	დეხვირის ენთოგრაფიულ არქეოლოგიური		50	54	58,8	63,5

	მუზეუმი ღია ცის ქვეშ					
05 02 14	ახალგაზრდობის მხარდაჭერა		368,0	397.4	429.2	463.5
05 05	ტელე რადიო მაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა		8	8,6	9,3	10,0

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტული ღონისძიებები	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01		720	777,6	839,8	907
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ "ცაგერის სასპორტო სკოლა" (პროგრამული კოდი 05 01 01) ა(ა)იპ "ფეხბურთის გუნდი „ხვამლი"(პროგრამული კოდი 05 01 02) ა(ა)იპ "ფრენბურთის კლუბი „ცაგერი" (პროგრამული კოდი 05 01 03)					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტი დიდ ყურადღებას უთმობს მოზარდებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას, მათ ჩართვას სხვადასხვა სპორტულ სახეობებში. ამ მიზნით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ყოველწლიურად გამოიყოფა ასიგნებები სპორტული დაწესებულებების ხელშეწყობის პროგრამისთვის. პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი სასპორტო სკოლა, საფეხბურთი კლუბი"ხვამლი" და ფრენბურთის კლუბი „ცაგერი". სასპორტო სკოლაში ფუნქციონირებს სპორტული წრეები: ჭიდაობა(ძიუდო, სამბო, ქართული ჭიდაობა), ორთაბრძოლები, მკლავჭიდი,კალათბურთი, ჭადრაკი, რაგბი, კარეტე, მაგიდის ჩოგბურთი, სკოლის აღსაზრდელები პერიოდულად გადიან სპორტულ შეკრებებს, მონაწილეობას ღებულობენ სპორტულ შეჯიბრებეში და ტურნირებში საქართველოს მასშტაბით. საფეხბურთო კლუბ „ხვამლში» ასაკობრივი ჭრილის მიხედვით ფუნქციონირებს 3 საფეხბურთო სექცია (ასაკობრივი ჯგუფი). 2 ასაკობრივი გუნდი მონაწილეობას ღებულობს რეგიონალურ ტურნირებში. ფუნქციონირებს გოგონათა გუნდი.ფრებურთის კლუბი „ცაგერი" ფუნქციონირებს დიდების გუნდი, ქვიშის და თოვლის ფრენბურთის გუნდები, მოზარდების, კლუბის გუნდი საქართველოს ჩემპიონია, გუნდები აქტიურ მონაწილეობას იღებენ რეგიონალურ და ქვეყნის ჩემპიონატებში, სახვდასხვა ფესივალებში. ქვეპროგრამის ახალი გამოწვევაა რაგბის გუნდის ჩამოყალიბება როგორც გოგონების ასევე ბიჭების, დღეისმდგომარეობით ფუნქციონირებს ორი სექცია, მსურველთა რიცხვი დიდია . პროგრამების მიზანია: მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული მეტი სხვადასხვა სპორტული ღონისძიება და მასში ჩართული ახალგაზრდების რაოდენობის ზრდა.					

მოსალოდნელი შედეგი	- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში. -გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სპორტული ღონისძიებები**	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 01		370	**399,6**	**431,6**	**466,1**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ "ცაგერის სასპორტო სკოლა" (პროგრამული კოდი 05 01 01)**					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება სასპორტო სკოლა. სასპორტო სკოლაში ფუნქციონირებს სპორტული წრეები, ესენია: ჭიდაობა(ძიუდო, სამბო, ქართული ჭიდაოა), ორთაბრძოლები, მკლავჭიდი,კალათბურთი ; ჭადრაკი ; რაგბი ; კარეტე; მაგიდის ჩოგბურთი . სკოლაში სამწვრთნელო პროცესი, დასვენების დღეების გარდა, მიმდინარეობს ყოველდღიურად. სკოლის აღსაზრდელები პერიოდულად გადიან სპორტულ შეკრებებს, მონაწილეობას ღებულობენ სპორტულ შეჯიბრებეში და ტურნირებში მუნიციპალიტეტის, რეგიონის და საქართველოს მასშტაბით. წარმატებით მონაწილეობენს ქვეყნის გარეთ საერთაშორისო ტურნირებში ქვეპროგრამის ახალი გამოწვევაა რაგბის გუნდის ჩამოყალიბება როგორც გოგონების ასევე ბიჭების, დღეისმდგომარეობით ხდება მოზარდების შერჩევა, მსურველთა რიცხვი დიდია . პროგრამების მიზანია: მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული მეტი სხვადასხვა სპორტული ღონისძიება და მასში ჩართული ახალგაზრდების რაოდენობის ზრდა.					
მოსალოდნელი შედეგი	- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში. -გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.					

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სპორტულ ღონისძიებებში ჩართული მოსახლეობის რაოდენობა	200	300	400	500	600	მოსახლეობის უფრო ფართო მასების ჩართულობა სპორტულ ცხოვრებაში	რაოდენობრივი
საერთაშორისო და რესპუბლიკურ პირველობებზე დაკავებული საპრიზო ადგილები და სხვა მიღწევევბი	64	66	68	70	74	მუნიციპალიტეტის სახელის უფრო ხშირად და ფართო ასპარეზზე წარმოჩენა	რაოდენობრივი
სპორტულ სკოლებში ბავშვთა მიღებებზე მოთხოვნათა რაოდენობა	200	250	300	350	400	მეტი ახალგაზრდა თაობის მოზიდვა ჯანსაღი ცხოვრების წესისკენ და მეტი სპორტული მიღწევა	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
ჩატარებული ღონისძიებების რაოდენობა	55	60	65	70	75	გაიზარდოს გაერთიანების მიერ ორგანიზებული სპორტული ასპარეზობების რაოდენობა	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე ბენეფიციართა რაოდენობა	170	175	180	185	190	რაც შეიძლება მეტი ახალგაზრდა დაკავდეს სპორტით, იცხოვროს ჯანსაღად და ჩამოვაშოროთ მავნე ჩვევებს	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე სიარულის მსურველთა რაოდენობა	180	200	250	300	350	მივაღწიოთ ისეთ შედეგებს, რომ მოტივაცია გახდეს კიდევ უფრო მეტი მსურველისთვის სპორტულ ცხოვრებაში ჩართვისა.	ხარისხობრივი
წარმატებული ასპარეზობა ეროვნულ ჩემპიონატში (გუნდის შემთხვევაში)	-	-	-	-	-	განვავითაროთ გუნდური თამაშები და ვიასპარეზოთ უფრო მეტი წარმატებით სხავდასხვა ჩემპიონატებში	ხარისხობრივი
მოგებული თამაშების რაოდენობა (საერთო თამაშებიდან %) (გუნდის შემთხვევაში	-	-	-	-	-	მაქსიმუნის მიღწევა	ხარისხობრივი
სპორტული მოედნების რაოდენობა	2	3	3	4	5	შევქმნათ მეტი სივრცე, სადაც	რაოდენობრივი

						შეძლებს მსწავლე-ახალგაზრდობა, დაკავდეს სპორტით	

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტული ღონისძიებები	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 02		170	**183.6**	**198.3**	**214.2**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ "ფეხბურთის გუნდი „ხვამლი“(პროგრამული კოდი 05 01 02)**					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება საფეხბურთო კლუბი ხვამლი. აღნიშნული თანხა ხმარდება მუნიციპალიტეტში ბავშვთა ფეხბურთის განვითარებას. კლუბში ასაკობრივი ჭრილის მიხედვით ფუნქციონირებს 3 საფეხბურთო სექცია (ასაკობრივი ჯგუფი). კლუბში საფეხბურთო ვარჯიშები მიმდინარეობს ყოველდღიურად. 2 ასაკობრივი გუნდი მონაწილეობას ღებულობს რეგიონალურ ტურნირებში. ფინანსდება გოგონათა გუნდი,ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ფინანსდება მწვრთნელების ხელფასები, კლუბის კომუნალური და სხვა გადასახადები, ტურნირებში მონაწილე გუნდების მივლინებების, გუნდების ეკიპირების და სხვა ხარჯები. პროგრამების მიზანია: მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული მეტი სხვადასხვა სპორტული ღონისძიება და მასში ჩართული ახალგაზრდების რაოდენობის ზრდა.					
მოსალოდნელი შედეგი	- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში.					

ა(ა)იპ "ფეხბურთის გუნდი „ხვამლი“(პროგრამული კოდი 05 01 02)

	-გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სპორტულ ღონისძიებებში ჩართული მოსახლეობის რაოდენობა	50	50	65	77	90	მოსახლეობის უფრო ფართო მასების ჩართულობა სპორტულ ცხოვრებაში	რაოდენობრივი
საერთაშორისო და რესპუბლიკურ პირველობებზე დაკავებული საპრიზო ადგილები და სხვა მიღწევევბი	-	-	1	1	1	მუნიციპალიტეტის სახელის უფრო ხშირად და ფართო ასპარეზზე წარმოჩენა	რაოდენობრივი
სპორტულ სკოლებში ბავშვთა მიღებებზე მოთხოვნათა რაოდენობა	80	80	82	85	90	მეტი ახალგაზრდა თაობის მოზიდვა ჯანსაღი ცხოვრების წესისკენ და მეტი სპორტული მიღწევა	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
ჩატარებული ღონისძიებების რაოდენობა	40	18	20	22	24	გაიზარდოს გაერთიანების მიერ ორგანიზებული სპორტული ასპარეზობების რაოდენობა	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე ბენეფიციართა რაოდენობა	80	80	82	85	90	რაც შეიძლება მეტი ახალგაზრდა დაკავდეს სპორტით, იცხოვროს ჯანსაღად და ჩამოვაშოროთ მავნე ჩვევებს	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე სიარულის მსურველთა რაოდენობა	80	85	90	100	100	მივაღწიოთ ისეთ შედეგებს, რომ მოტივაცია გახდეს კიდევ უფრო მეტი მსურველისთვის სპორტულ ცხოვრებაში ჩართვისა.	ხარისხობრივი

წარმატებული ასპარეზობა ეროვნულ ჩემპიონატში (გუნდის შემთხვევაში)	-	-	1	1	1	განვავითაროთ გუნდური თამაშები და ვიასპარეზოთ უფრო მეტი წარმატებით სხავდასხვა ჩემპიონატებში	ხარისხობრივი
მოგებული თამაშების რაოდენობა (საერთო თამაშებიდან %) (გუნდის შემთხვევაში	18	20	25	25	30	მაქსიმუნის მიღწევა	ხარისხობრივი
სპორტული მოედნების რაოდენობა	1	1	1	1	1	შევქმნათ მეტი სივრცე, სადაც შეძლებს მსწავლე-ახალგაზრდობა, დაკავდეს სპორტით	რაოდენობრივი

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	სპორტული ღონისძიებები	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 03		900.0	**900,0**	**900,0**	**1000,0**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ "ფრენბურთის კლუბი „ცაგერი" (პროგრამული კოდი 05 01 03)**					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ფრენბურთის კლუბი ცაგერი. აღნიშნული თანხა ხმარდება მუნიციპალიტეტში ფრენბურთის განვითარებას. მონაწილეობას ღებულობს საქართველოს ჩემპიონატში . კლუბში არსებობს ქვიშის და თოვლის" ფრენბურთის გუნდები, კლუბის მწვრთნელები და მსაჯები მონაწილეობას იღებენ ქვეყნის სხვადასხვა ტურნირებში. ახალგაზრდა ფრენბურთელების აღზრდა საქართველოს ნაკრებისავის . ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ხორციელდება ახალი სპორტული კომპლექსის ფუნქციონირების უზრეუნველყოფა.					

მოსალოდნელი შედეგი	- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; - მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში. -გამოვლენილი ახალგაზრდები, რომელთაც აღმოაჩნდათ განსაკუთრებული ნიჭი და შესაძლებლობები.

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
სპორტულ ღონისძიებებში ჩართული მოსახლეობის რაოდენობა	50	50	65	77	90	მოსახლეობის უფრო ფართო მასების ჩართულობა სპორტულ ცხოვრებაში	რაოდენობრივი
საერთაშორისო და რესპუბლიკურ პირველობებზე დაკავებული საპრიზო ადგილები და სხვა მიღწევევბი	-	-	1	1	1	მუნიციპალიტეტის სახელის უფრო ხშირად და ფართო ასპარეზზე წარმოჩენა	რაოდენობრივი
სპორტულ სკოლებში ბავშვთა მიღებებზე მოთხოვნათა რაოდენობა	80	80	82	85	90	მეტი ახალგაზრდა თაობის მოზიდვა ჯანსაღი ცხოვრების წესისკენ და მეტი სპორტული მიღწევა	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
ჩატარებული ღონისძიებების რაოდენობა	40	18	20	22	24	გაიზარდოს გაერთიანების მიერ ორგანიზებული სპორტული ასპარეზობების რაოდენობა	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე ბენეფიციართა რაოდენობა	80	80	82	85	90	რაც შეიძლება მეტი ახალგაზრდა დაკავდეს სპორტით, იცხოვროს ჯანსაღად და ჩამოვაშოროთ მავნე ჩვევებს	ხარისხობრივი
სპორტულ სექციებზე სიარულის მსურველთა რაოდენობა	80	85	90	100	100	მივაღწიოთ ისეთ შედეგებს, რომ მოტივაცია გახდეს კიდევ უფრო მეტი მსურველისთვის სპორტულ ცხოვრებაში ჩართვისა.	ხარისხობრივი

წარმატებული ასპარეზობა ეროვნულ ჩემპიონატში (გუნდის შემთხვევაში)	-	-	1	1	1	განვავითაროთ გუნდური თამაშები და ვიასპარეზოთ უფრო მეტი წარმატებით სხავდასხვა ჩემპიონატებში	ხარისხობრივი
მოგებული თამაშების რაოდენობა (საერთო თამაშებიდან %) (გუნდის შემთხვევაში	18	20	25	25	30	მაქსიმუნის მიღწევა	ხარისხობრივი
სპორტული მოედნების რაოდენობა	1	1	1	1	1	შევქმნათ მეტი სივრცე, სადაც შეძლებს მსწავლე-ახალგაზრდობა, დაკავდეს სპორტით	რაოდენობრივი

მუნიციპალიტეტში დიდი ყურადღება ექცევა ახალგაზრდობის დაინტერესებასა და ჩართვას კულტურულ ღონისძიებებში, შექმნილია სხვადასხვა დარგობრივი ააიპები სადაც მოზარდები ეუფლებიან სხვადასხვა ხელოვნებას

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ ცაგერის კულტურის ცენტრი	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 01		350	378	408.2	440.8
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ ცაგერის კულტურის ცენტრი					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ცაგერის მუნიციპალიტეტი დიდ ყურადღებას უთმობს ადგილობრივი კულტურულ საგანმანათლებლო ორგანიზაციების ხელშეწყობას. ამ მიზნით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ყოველწლიურად ასიგნებები გამოიყოფა კულტურის სფეროს დაწესებულებების პროგრამისათვის. პროგრამის შედგება ქვეპროგრამისაგან და იგი შესაბამისად ხორციელდება მუნიციპალური ა(ა)იპ-ის ბაზაზე, ეს არის: ა(ა)იპ - ცაგერის კულტურის ცენტრი. ქვეპროგრამის ფარგლებში ფუნქციონირებს და ფინანსდება გრ.მდივნის სახ.სახალხო თეატრი,სახალხო ანსამბლი „სალაღობო" ,ბავშვთა ფოლკლორული ანსამბლი, ბავშვთა 2 ქორეოგრაფიული ანსამბლი,ქალთა ანსამბლი, მუსიკალური სტუდია, კამერული გუნდი, კულტურული ობიექტი „მწვანე თეატრი",ქვეპროგრამის ფარგლებში ხდება სხვადასხვა თეატრალური გამოფენების მოწყობა, სპექტაკლების და საბავშვო მიუზიკლების დადგმა. ანსამბლები და თეატრი აქტიურ მონაწილეობას იღებენ, როგორც ცაგერის მუნიციპალიტეტში ასევე ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში და საზღვარგარეთ კონცერტებსა და ფესტივალებში.					

მოსალოდნელი შედეგი	- კულტურულ შემოქმედებით ცხოვრებაში მოსახლეობის ფართო მასების ჩართულობა, მოსახლეობაში ტრადიციული კულტურის პოპულარიზაცია, შემოქმედებითი უნარების განვითარება; თეატრალური სფეროსადმი, მოსახლეობის დაინტერესების ზრდა და ჩართულობის გაზრდა;

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ცაგერის ისტორიული მუზეუმი	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	02 05 02		200	237.6	256.6	277.1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ცაგერის ისტორიული მუზეუმი					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი ცაგერის ისტორიული მუზეუმი. მუზეუმში დღეის მდგომარეობით განთავსებულია 7792 ექსპონატი. წლის განმავლობაში ვიზიტორთა რაოდენობა საშუალოდ შეადგენს 1000-ზე მეტს. განხორციელდება მუზეუმებში ინფრასტრუქტურული სამუშაოების ჩატარება,სამუზეუმო ექსპონატების აღწერა, საინვეტარო წიგნში გატარება, დაცვა, მოვლა-პატრონობა.ასევე მუზეუმების ფონდების აღრიცხვა-დამუშავება. ა(ა)იპ-ის ადმინისტრაციული პერსონალი შეძლებისდაგვრად უზრუნველყოფილია სამუშაო პირობებით (ხელფასი და სხვა). მუზეუმში წლის განმავლობაში მნიშვნელოვან თარიღებზე(იუბილეებზე) ეწყობა სხვადასხვა ღონისძიებები და გამოფენები. დავაინტერსოთ მოსახლეობა და ავამაღლოთ ცნობიერების დონე.
მოსალოდნელი შედეგი	- ქვეპროგრამის მიზანია მუზეუმის ექსპოზიციის განახლება - რეაბილიტაცია, ვიზიტორთა რაოდენობის გაზრდა, როგორც ადგილობრივი, ისე ტურისტების, მუნიციპალიტეტის ცნობადობის ამაღლება.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ ცაგერის სამუსიკო სკოლა	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 03		94	101.5	109.6	118.4
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ ცაგერის სამუსიკო სკოლა					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სამუსიკო სკოლაში გაერთიანებულია: საფორტეპიანო, თეორიული, საგუნდო და სხვა მიმართულებები. სამუსიკო სკოლაში გაერთიანებულია 65 მოსწავლე. სამუსიკო სკოლაში სახელოვნებო სამუსიკო განათლებას იღებს ცაგერის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 65 ბავშვი. სკოლებში დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 14(ადმინისტრაციული პერსონალი და პედაგოგები) თანამშრომელს. სკოლა ხელს უწყობს კლასიკური მუსიკის პოპულარიზაციას, ისწავლება ფორტეპანო, ფუნქციონირებს კლასიკური მუსიკის გუნდი, მონაწილეობას იღებენ მუნიციპალიტეტის კულტურულ ღონისძიებებში, ასევე რეგიონულ ფესტივალებში. ქვეპროგრამის მიზანია შემოქმედებითი მიდრეკილების განვითარებისა და კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლისათვის საჭიროა შესაბამისი პირობების შექმნა; განსაკუთრებული მუსიკალური ნიჭით დაჯილდოვებული მოსწავლეების გამოვლენა; სხვადასხვა ინსტრუმენტებზე შემსწავლელი წრეების ჩამოყალიბება; კულტურული ღონისძიებების ჩატარება მუნიციპალიტეტის მთელს ტერიტორიაზე; ფასიანი, საქველმოქმედო ღონისძიებების მოწყობა; მონაწილეობის მიღება ფესტივალებში, კონკურსებში, ფორუმებში. მუსიკალური განათლების უზრუნველყოფა, ბავშვების მომზადება სამომავლო შემოქმედებითი საქმიანობისთვის.
მოსალოდნელი შედეგი	- მუსიკალური განათლების უზრუნველყოფა - ღონისძიებებისა და კონცერტების გამართვა

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ სამხატვრო სკოლა	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 04		70	75.6	81.6	88.1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ააიპ სამხატვრო სკოლა					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სამხატვრო სკოლაში ისწავლება სახვითი ხელოვნების და გამოყენებითი ხელოვნების დარგები. სკოლაში სამხატვრო განათლებას მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 50 ბავშვი. სკოლებში დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს (ადმინისტრაციული პერსონალი და პედაგოგები)17თანამშრომელს. ქვეპროგრამა ზრუნავს მოზარდთა ესთეტიკური გემოვნების ჩამოყალიბებაზე და იგი ითვალისწინებს მოზარდი თაობის ინტერესებს, საშუალებას აძლევს მათ აირჩიონ სახვითი თუ გამოყენებითი ხელოვნების დარგები:ხატვა, თექა, ჭრა-კერვა, ხალიჩა-ფარდაგები,ეწყობა სხვადასხვა გამოფენები , როგორც სკოლის აღსაზრდელების , ასევე სკოლის კურსდამთავრებულების,გაცვლითი პროგრამა აქვს ონის სამხატვრო სკოლასთან.
მოსალოდნელი შედეგი	- სამხატვრო სკოლის პროფილების განვითარება, სასწავლო დონის ამაღლება, ხელოვნების მოყვარულ მოზარდთა კონტიგენტის გაზრდა. აღსაზრდელთა ჩართულობა გამოფენებში და სხვა შემოქმედებით ღონისძიებებში. - ღონისძიებებსა და ფესტივალებში მონაწილეობა

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ააიპ მთავარი ბიბლიოთეკა	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 05		**215**	**232.2**	**250.8**	**270.1**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ააიპ მთავარი ბიბლიოთეკა**					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტის 13 ბიბლიოთეკაში წიგნის ფონდი შეადგენს 141875 ერთეულს. ბიბლიოთეკების მომსახურებით სარგებლობს მუნიციპალიტეტის დაახლობით 6000 მოსახლე. ქვეპროგრამის მიზანია - საბიბლიოთეკო ფონდების შეგროვება, აღრიცხვა–დამუშავება და საკატალოგო მეურნეობის წარმოება საბიბლიოთეკო წესების შესაბამისად, მათი დაცვის უზრუნველყოფა;					

	საცნობარო–ბიბლიოგრაფიული აპარატის სრულყოფა, საბიბლიოთეკო მაჩვენებლების შედგენა და სტატისტიკის წარმოება,მონაცემთა ბაზის შექმნა; საბიბლიოთეკო პროცესებში ელექტრონული საცნობარო აპარატის და მონაცემთა ბაზის (წიგნებისა და ჟურნალ–გაზეთების ელექტრონული კატალოგები, ელექტრონული წიგნები, ჟურნალ–გაზეთების სტატიების ელექტრონული კატალოგები) შექმნა და სრულყოფა, ელექტრონული პროგრამების და ინფორმაციული ტექნოლოგიების დანერგვა, კომპიუტერული ქსელის და ქსელური აპარატურის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა; მოქალაქეთა მომსახურება საბიბლიოთეკო ფონდებით, კატალოგებით, კარტოთეკებით, ელექტრონული რესურსებით, ტექნიკური საშუალებებით და ინტერენეტით უზრუნვრლყოფა. კულტურულ–საგანმანათლებლო და სამეცნიერო–ინფორმაციული ღონისძიებების, საკლუბო შეხვედრების, სპეციალიზირებული სემინარების და ტრენინგების მომზადება–ჩატარება, გამოფენების მოწყობა, საბიბლიოთეკო საქმიანობის წარმოება საერთაშორისო სტანდარტების და სახელმწიფო კანონმდებლობის შესაბასად. ბიბლიოთეკებში ინფრასტრუქტურული სამუშაოების ქვეპროგრამის მიზანია ასევე ჩატარდეს ახალგამოცემული წიგნების წარდგენები, ლიტერატურული საღამოები, შემეცნებითი დისკუსიები, ცნობილი მწერლების დაბადების დღისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამოები, ცაგერში მოღვაწე შემოქმედ, ღვაწლმოსილ და ცნობილ პიროვნებებთან შეხვედრები, ღირსშესანიშნავი თარიღებისადმი მიძღვნილი საღამოები ,,ბიბლიოთეკის კვირეული, ლექციები, კონფერენციები, სემინარები, საშობაო–საახალწლო შეხვედრები, მხატვრული, დოკუმენტური და ანიმაციური ფილმების ჩვენებები, საკლუბო შეხვედრები. ა(ა)იპ-ის ადმინისტრაციული პერსონალი შეძლებისდაგვრად უზრუნველყოფილია სამუშაო პირობებით (ხელფასი და სხვა). ქვეპროგრამის მთავარი მიზანია მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლება, ჩართულობისა და დაინტერესების ზრდა. საბიბლიოთეკო ფონდის ზრდა, რომ დავაინტერსოთ მკითხველი და ავამაღლოთ ცნობიერების დონე.
მოსალოდნელი შედეგი	- მოსახლეობის ზრდა და ჩართულობა ცნობიერების ასამაღლებლად - მეტი ტურისტი რაც მუნიციპალიტეტის ცნობადობისთვის

პროგრამის დასახელება	კოდი	კულტურის ღონისძიებები	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 06		83	89.6	96.8	104.5
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის კულტურის, სპორტის, ახალგაზრდობისა და ძეგლთა დაცვის სამსახური					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის მიზანია სხვადასხვა ტიპის ღონისძიებების გამართვა, ქართული კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება და ქართული ეროვნული ცეკვა-სიმღერის პოპულარიზაცია. მერიის კულტურის, განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახური ორიენტირებულია ხელი შეუწყოს მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაციას სხვადასხვა ტიპის კულტურული ღონისძიებების გამართვის შედეგად, ისეთების, როგორიცაა ფესტივალები, ფორუმები და ა.შ. ამასთან, სამსახური ცდილობს გამოიყენოს და დანერგოს ის ინოვაციური მიდგომები, რომელიც გაზრდის შემოქმედებით საქმიანობას ადგილობრივად. ამასთან, ასევე ცდილობს, მოახდინოს კულტურული მიმართულებების ინტეგრაცია ისეთ მონათესავე მიმართულებებთან, როგორიცაა მაგ: ტურიზმი და ა.შ. შესაბამისად, პროგრამა მოიცავს შემდეგ ქვეპროგრამებს: 1. მუნიციპალიტეტის შესახებ, ცნობადობის ამაღლების კამპანიის წარმოება. 2. ფესტივალების ორგანიზება, მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაციის მიზნით. 3. კონფერენციებისა და ფორუმების გამართვა. 4. კულტურული ღონისძიებების განხორციელება. ქვეპროგრამების განხორციელება უზრუნველყოფს გენდერული ბალანსის დაცვას. გამომდინარე აქედან, ვფიქრობთ მივაღწევთ ჩვენს მიერ დასახულ მიზანს, რომ ცაგერის მუნიციპალიტეტის ნიშა გახდეს როგორც მეღვინეობის, ასევე საფესტივალო ქალაქი და შესაბამისად, მოხდეს მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაცია სწორედ კულტურული ღონისძიებების გამართვის შედეგად, რაც თავის მხრივ განაპირობებს ტურისტული ნაკადების გაძლიერებასა და ეკონომიკურ სიძლიერეს.					
მოსალოდნელი შედეგი	- მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაცია - ტურიზმის განვითარება					

პროგრამის დასახელე	კოდი	ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025ლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 14		368	397,4	429,2	463,5
ქვეპროგრამის განმახორც. სამსახური	**ცაგერის მუნიციპალიტეტის კულტურის, სპორტის, ახალგაზრდობისა და ძეგლთა დაცვის სამსახური , ა(ა)იპ ახალგაზრდობის, საზოგადოებასთან ურთიერთობის და პერსპექტიული განვითარების ცენტრი**					
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამების მიმართულებების ფარგლებში დაიგეგმება და განხორციელდება ისეთი პროექტები, რაც ერთის მხრივ გამოაცოცხლებს მუნიციპალიტეტს და გახდის მასშტაბური პროექტების მონაწილეს, ასევე, მეორეს მხრივ, შესაძლებლობას მისცემს ადგილობრივ ახალგაზრდობას, მონაწილეობა მიიღონ ახალგაზრდობისთვის არსებული პრობლემების გადაწყვეტაში და შეცვალონ შექმნილი გარემო უკეთესობისკენ. მუნიციპალიტეტში აქტიური ახალგაზრდობის უდიდეს წილს წარმოადგენენ მხოლოდ სკოლის ასაკის მოზარდები (18 წლამდე), ამიტომ ვფიქრობთ ისეთი ღონისძიებების განხორციელებას, რომლის ფარგლებშიც მონაწილეობას მიიღებენ 18 წელს ზემოთ ახალგაზრდებიც. შესაბამისად, ქვეპროგრამა მოიცავს შემდეგ ღონისძიებებს: 1. ინტელექტუალური და საგანმანათლებლო ღონისძიებების ხელშეწყობა "რა? სად? როდის?, საგაზაფხულო სერია, 2. საგანმანათლებლო კვირეული, 3. ახალგაზრდული ფორუმი, სადებატო კლუბების ფარგლებში სხვადასხვა მიმართულებების განსაზღვრა და მისი განვითარება და ა.შ. შემოქმედებითი და სხვა ახალგაზრდული ღონისძიებების ხელშეწყობა (სხვადასხვა ტიპის დაჯილდოების ცერემონიალების გამართვა, წარმატებული ახალგაზრდების წახალისება და სხვა). ზემოთ ჩამოთვლილი ღონისძიებების განხორციელების შემთხვევაში, ვფიქრობთ მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება 18 წელს ზემოთ ახალგაზრდების გააქტიურება მუნიციპალიტეტში.					
მოსალოდნელი შედეგი	- ახალგაზრდების ჩართვა ღონისძიებებში - წარმატებული ახალგაზრდების გამოვლენა					

კოდი	პროგრამის დასახელება	ტელე–რადიო მაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
05 02 07			8	8,6	9,3	10

პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერია
პროგრამის აღწერა	პროგრამა ითვალისწინებს ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების ძირითადი პრინციპის, დემოკრატიის გზით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის უზრუნველყოფას. რისთვისაც ერთ–ერთი საჭირო და მნიშვნელოვანი მექანიზმია მოსახლეობის ინფორმირება ადგილობრივი ხელისუფლების (როგორც წარმომადგენლობითი ისე აღმასრულებელი ორგანოს) მიერ მუნიციპალიტეტში გაწეული საქმიანობის შესახებ. მიმდინარე და დაგეგმილი პროექტების, პროგრამებისა და აქტივობების შესახებ სრული ინფორმაციის დროული გავრცელება. აღნიშნული მექანიზმის ეფექტიანად ამუშავებისათვის აუცილებელია ტელევიზიასთან მჭიდრო თანამშრომლობა, რომლის ფარგლებშიც მოხდება საკრებულოს სხდომების, ასევე ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენელთა საქმიანი შეხვედრებისა და გაერთიანებული თათბირების გაშუქება, რომელიც შეიცავს საზოგადოებისათვის საჭირო ინფორმაციებს. უზრუნველყოფილი იქნება საზოგადოებისათვის საჭირო ინფორმაციის განცხადების სახით გავრცელება და სხვა მნიშვნელოვანი და აქტუალური თემების გაშუქება.
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების ძირითადი პრინციპის, დემოკრატიის გზით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის უზრუნველყოფა;

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ააიპ ბავშვთა და ქალთა უფლებების დაცვის და გენდერული თანასწორობის ცენტრი**	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 09		**125**	**135**	**145,8**	**157,5**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ააიპ ბავშვთა და ქალთა უფლებების დაცვის და გენდერული თანასწორობის ცენტრი**					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქალთა რეგიონალური და სათემო საქმიანობის, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების გენდერულ საკითხებთან მიმართებაში და საქართველოში ბოლო დროის შექმნილი მდგომარეობის, ძალადობის მსხვერპლი ქალების უფლებების დაცვის მიზნით, ასევე ბავშვთ უფლებების დაცვის მიზნით შეიქმნა ა(ა)იპ ქალთა უფლებებისა და გენდერული თანასწორობის ცენტრი. მოსაწილეობა სხვადასხვა ადგილობრივ და საერთაშორისო პროგრამებში. ბავშვთა უფლებების დაცვის მიზნით კვლევების და სტატისტიკური ინფორმაციების მოპოვება და წარმოება , შესაბამისი ბაზის შექმნა.
მოსალოდნელი შედეგი	სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობაში ქალთა ჩართულობის ზრდა; ქალებისათვის სოციალურ-საგანმანათლებლო, გასართობ-შემეცნებით და სხვა ტიპის ღონისძიებების მოწყობა და მათში მონაწილეობის მიღება; ქალებისათვის შეიქმნება შესაბამისი გარემო საკუთარი უნარების განვითარებისა და რეალიზებისათვის. ბავშვთა უფლებების დაცვა.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ესთეთიკური აღზრდის ცენტრი	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 11		77	83,2	89,9	97,1
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ესთეთიკური აღზრდის ცენტრი					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს მოზარდ თაობაში ქართლი ხალხური ცეკვების პოპულარიზაციასა და განვითარებას, საზოგადოებაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრებაზე, ცენტრში ქორეოგრაფიას ეუფლება 120-ზე მეტი მოზარდი, არის 3 ასაკობრივი ჯგუფი, რომლებიც მონაწილეობას იღებენ , როგორც მუნიციპალიტეტის , ასევე რეგიონალურ და საერთაშორისო ღონისძიებებში, ცენტრში ფუნქციონირებს სახალხო ანსამბლი“ლეჩხუმი“. ცენტრში ისწავლება ასევე სხვადასხვა ქვეყნის ეროვნული ცეკვები. საქმიანობას ახორციელებს 4 ქორეოგრაფი.
მოსალოდნელი შედეგი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ქართული ხალხური და სხვა ქვეყნების ცეკვების პოპულარიზაციას და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას. მუნიციპალიტეტის ცნობადობის ამაღლება

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ ტურიზმის განვითარები და ძეგლთა დაცვის ხელშეწყობის ცენტრი	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 15		**145**	**156,6**	**169,1**	**182,6**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ ტურიზმის განვითარები და ძეგლთა დაცვის ხელშეწყობის ცენტრი**					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საინფორმაციო ბაზის შექმნას, რომელშიც თავმოყრილია ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ტურისტული ობიექტების, მათ შორის სასტუმროების, ტურისტული ლოკაციების, კვების და სხვა ობიექტების შესახებ. ცენტრი ახორციელებს ბაზის მუდმივ განახლებას. ცენტრი ამზადებს და გამოსცემს ტურისტულ საინფორმაციო ბუკლეტებს და რუკებს, ორგანიზებას უწევს ტურისტულ პრომო კლიპების გადაღებას. ცენტრი მონაწილეობას იღებს სხვადასხვა გამოფენებში სადაც წარადგენს და პოპულარიზაციას უწევს მუნიციპალურ პროდუქციას და წარმოაჩენსცაგეერის მუნიციპალიტეტის ტურისტულ შესაძლებლობებს. ცენტრი პერიოდულად აწყობს შეხვედრებს ტურისტულ კომპანიებთან, აწვდის მათ შესაბამის ინფორმაციას მუნიციპალიტეტის შესახებ. ტურისტული ცენტრი შემოსულ ვიზიტორებს უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის ტურისტული შესაძლებლობების შესახებ ყველა საჭირო ინფორმაციით.
მოსალოდნელი შედეგი	ტურიზმის განვითარების საფუძველზე ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა და ადგილობრივი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესება. მიმზიდველი ტურისტული გარემოს შექმნა ადგილობრივი კულტურული, ეთნოგრაფიული, ეკო-სისტემისა და ბუნებრივი ღირშესანიშნაობების შენარჩუნებით. ტურისტების მოზიდვა, ადგილობრივი ტურიზმის განვითარება, შიდა და საერთაშორისო ტურისტულ ბაზარზე ადგილის დამკვიდრება.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	ა(ა)იპ დეხვირის ეთნოგრაფიულ-არქეოლოგიური მუზეუმი ღია ცის ქვეშ	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027წლის დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 04		50	54	58,8	63,5
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ დეხვირის ეთნოგრაფიულ-არქეოლოგიური მუზეუმი ღია ცის ქვეშ					

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუზეუმის მიერ განხორციელდება სხვადასხვა პროექტები, მუზეუმის გიდებისა და ფონდების კორდინატორებისათვის ორდღიანი სამუშაო სესიის ჩატარება/კვალიფიკაციის ამაღლება, მთიანი კოლხეთის ისტორიული წარსულიდან/ ორდღიანი რეგქვეპროგრამის მიზანია მუზეუმის ექსპოზიციის განახლება - რეაბილიტაცია, ვიზიტორთა რაოდენობის გაზრდა, როგორც ადგილობრივი, ისე ტურისტების.იონული კონფერენცია.მო ეწყობა სხვადასხვა ღონისძიებები და გამოფენები.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ცნობადობის ამაღლება

რისკები

კულტურის , სპორტის და ახალგაზრდობის სფეროს მართვის პროცესში არის შიდა და გარე რისკები , მუნიციპალიტეტიდან მიგრაცია, 18 წლამდე ასაკის მოსახლეობის კლება, კვალიფიციური კადრების ნაკლებობა თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი ინფრასტრუქტურა.

კაპიტალური ბიუჯეტი

კაპიტალური ბიუჯეტი მოიცავს კულტურის განვითარების სფეროში 1 პროექტს - კულტურის სახლის რეაბილიტაცია , რომლის ღირებულება 5000,0ათასი ლარია

გენდერული ასპექტები

ქ. ცაგერში „განახლებული რეგიონების“პროგრამის ფარგლებში რუსთაველისა და კოსტავას ქუჩებზე, ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე და მსხვილი სავაჭრო ობიექტების შესასვლელებში მოეწყო პანდუსები. სულ ქ. ცაგერში მოწყობილია 16 პანდუსი, რომლითაც სარგებლობს შშმ

პირები. გენდერებზე პასუხისმგებელი პირების ჩართულობით მოსახლეობასთან ეწყობა დისკუსია საჭიროებებზე მორგებული ინფრასტრუქტურული პროექტების შერჩევისა და დაგეგმვის პერიოდში.

სიახლეები/ახალი ინიციატივები

ფუნქციონირება დაიწყო დეხვირის არქეოლოგიუ-ეთნოგრაფიულმა მუზეუმმა ღია ცის ქვეშ, რომელიც სწავლობს ლეჩხუმის ისტორია ქრისტიანობის გავრცელებამდე

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა და მათი სოციალური დაცვა მუნიციპალიტეტის ერთ–ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. მუნიციპალიტეტი არსებული რესურსების ფარგლებში განაგრძობს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დახმარებას და სხვადასხვა შეღავათებით უზრუნველყოფას. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში განაგრძობს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელებას, რაც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვას გადამდები და ინფექციური დაავადებებისაგან.

პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისათვის გარკვეული შეღავათებითა და სოციალური დახმარებების უზრუნველყოფას. მზრუნველობამოკლებულთათვის უფასო კვებითა და ფართით უზრუნველყოფას, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარებას, შშმ პირების საზოგადოებაში ინტეგრაციის,სამედიცინო მომსახურებაზე და მედიკამენტოზურ მკურნალობაზე

ხელმისაწვდომობაზე გაზრდის ხელშეწყობას და სხვა სოციალური პროგრამებს, რომლებიც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

პროგრამა განხორციელდება შემდეგი ქვეპროგრამებით:

პროგრამული კოდი	პრიორიტეტი, პროგრამა, ქვეპროგრამა	2024წლის გეგმა	2025წლის პროექტი	2026წლის პროექტი	2027წლის პროექტი
06 00	**ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა**	**680**	**736**	**800**	**869**
06 01	**ჯანმთელობის დაცვა**	**120,0**	**132**	**145**	**159**
06 01 01	**ა(ა)იპ ცაგერის საზპგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი**	**120**	**132**	**145**	**159**
06 02	**სოციალური დაცვა**	**560**	**604**	**655**	**710**
06 02 02	ოჯახების და ბავშვების სოციალური დაცვა	400	432	470	510
06 02 02	სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის ყოველდღიური უფასო ერთჯერადი კვება	160	172	185	200

კოდი	პროგრამის დასახელება	ჯანდაცვის მუნიციპალური პროგრამა	2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
06 01			120	132	145	159
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური		ა.ა.ი.პ ცაგერის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამსახური				
პროგრამის აღწერა		სამოქმედო ტერიტორიაზე მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა და დაავადებების პრევენცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ოპერატიული (EPHo-10) ფუნქციების განხორციელების გზით;				
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი		მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სისტემის წინაშე მდგარი ამოცანების შესრულება არსებული რეალობებისადმი მიდგომების ახლებურად გააზრებას და რადიკალურ გარდაქმნებს ითხოვს. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პრობლემათა გადაჭრა მოსახლეობის მომსახურების მრავალფეროვნებაში, არსებულ პირობებთან ადაპტირებაში, ჯანმრთელობისათვის მოსალოდნელი საფრთხეებისა და რისკების თავიდან აცილებაში მდგომარეობს. თვითმმართველი ერთეულების უფლებამოსილებები საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში არის: ა) საგანმანათლებლო, სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო-სააღმზრდელო დაწესებულებებში სანიტარიული და ჰიგიენური ნორმების დაცვის ზედამხედველობა; ბ) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დაავადებების გავრცელების პრევენციის მიზნით დერატიზაციის, დეზინსექციისა და დეზინფექციის ღონისძიებათა ორგანიზება; გ) საგანმანათლებლო, სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო-სააღმზრდელო დაწესებულებებში პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა; დ) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულ საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში სანიტარიული ნორმების დაცვის ზედამხედველობა, მათ შორის, საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში ესთეტიკური და კოსმეტიკური პროცედურების განმახორციელებელ დაწესებულებებში ინფექციების პრევენციისა და კონტროლის სანიტარიული ნორმების დავის კონტროლი; ე) პროფილაქტიკური აცრების ეროვნული კალენდრით განსაზღვრული იმუნოპროფილაქტიკისათვის საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ მიწოდებული მასალების მიღების, შენახვისა და განაწილების უზრუნველყოფა სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისათვის; ვ) პრევენციული და ეპიდემიოლოგიური კონტროლის ღონისძიებების გატარება ეპიდსაშიშროებისას; ზ) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე პირველადი ეპიდკვლევის ხელშეწყობა; თ) „ტუბერკულოზის კონტროლის შესახებ “ საქართველოს კანონით მათთვის განსაზღვრული უფლებამოსილებების განხორციელება. პროგრამა შედგება შემდეგი ღონისძიებებისგან: 1 ეპიდზედამხედველობა (მათ შორის ტუბერკულოზის კონტროლის პროგრამა) (მალარიისა და				

	პარაზიტოლოგიურ დაავადებათა კონტროლი) 2 იმუნიზაციია. 3 ცხოვრების ჯანსაღი წესის განვითარების ხელშეწყობა 4 მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულ საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში სანიტარიული ნორმების დაცვის ზედამხედველობა. პროგრამის მიზანია: მეთვალყურეობა მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე, ჯანმრთელობის რისკებისა და საგანგებო სიტუაციების მონიტორინგი და რეაგირება; მოსახლეობის ჯანმრთელობის შენარჩუნება და საგანგებო სიტუაციების ლოკალიზება.

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
დაავადებათა გამოვლენის შემკთხვევების რაოდენობა	1792	1800	1800	1800	1800	დროულად მოხდეს პრევენცია	რაოდენობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2023	2024	2025	2026	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
იმუნიზაციის ღინისძიებების ხარჯი (ცივი ჯაჭვის ლოჯისტიკი)	1589,2					ჯანმთელი მოსახლეობა	თანხობრივი

სოციალური დაცვა

პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისათვის გარკვეული შეღავათებისა და სოციალური დახმარებების გაცემას. მზრუნველობამოკლებულთა უზრუნველყოფას უფასო კვებითა და თავშესაფრით, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარებას, სხვა სოციალური პროგრამებს, რომლებიც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება პროგრამა:

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამის კლასიფიკაციის კოდი:	06 02

პროგრამის დასახელება:

სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამის განმახორციელებელი:

ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერია

პროგრამის განხორციელების პერიოდი:	2023-2027 წწ

პროგრამის მიზანი:

აქტიური სოციალური პოლიტიკის გატარება. სხვადასხვა სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამა უზრუნველყოფს ცაგერის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული და მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მოწყვლადი კატეგორიებისათვის (შშმ პირები და შშმ სტატუსის ბავშვები, ომის ვეტერანები, მარჩენალდაკარგულები, სოციალურად დაუცველები, მრავალშვილიანი ოჯახები (4 და მეტი შვილი), მარტოხელა მშობლები, სოც. დაუცველი ორსულები, უსახლკაროები და სხვები) სხვა და სხვა სახის სერვისების მიწოდებას და მატერიალური დახმარებების გაწევას, კერძოდ: მატერიალური დახმარებით უზრუნველყოფა, უფასო კვებით უზრუნველყოფა (ყოველდღიურად დღეში ერთჯერ ცხელი საკვებით დაკმაყოფილება), და იმ ბენეფიციარების,დროებითი თავშესაფრით უზრუნველყოფა,რომლებსაც არ გააჩნიათ საცხოვრებელი.

პროგრამის ბიუჯეტი

დასახელება	2023 წელი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
ერთჯერადი სოციალური (ფულადი) დახმარება	30000	30000	30000	30000	30000
უსახლკარო ოჯახების მატ. დახმარება	25000	30000	35000	35000	35000
დიალიზზე დამოკიდებული პაციენტთა დახმარება	40000	42000	44000	45000	45000
სამედიცინო მომსახურეობის დაფინანსება	200000	200000	195000	195000	195000
მრავალშვილიანი ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	30000	30000	30000	30000	30000
ორსულთა დახმარება	18000	20000	20000	20000	20000
შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების მატ. დახმარება	6000	7000	8000	9000	9000
გარდაცვლილთა სარიტუალო მომსახურეობა	3000	3000	3000	3000	3000
ომის ვეტერანთა დახმარებები	10000	10000	10000	10000	10000
მარტოხელა მშობლების ფულადი დახმარება	5000	5000	5000	6000	6000

ობოლი ბავშვების ფულადი დახმარება	800	800	800	800	800
ხანდაზმულთა ფულადი დახმარება	18000	19000	19500	20000	22000
უკიდურესად გაჭირვებული მოსახლეობისათვის საშობაო, სააღდგომო საჩუქრებით დახმარება.	6 000	7 000	8 000	8 000	8 000
ჩერნობილისა და 9 აპრილის დროს დაზარ. დახმარება	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის ყოველდღიური უფასო ერთჯერადი კვება	160 000	185 000	190 000	190 000	200 000
წარმატებული სტუდენტების წახალისება	5 000	10 000	10 000	10 000	10 000
პროფესიულ სასწავლებლებში სწავლის მსურველთა ხელშეწყობის პროგრამა	5 000	20 000	20 000	20 000	20 000
0-დან 18 წლამდე შშმ პირებზე საჩურქების გადაცემა	5 000	8 000	10 000	10 000	10 000
6-დან 18 წლამდე შშმ პირებისათვის საკვირაო სკოლის დაფინანსება	22 000	22 000	25 000	25 000	25 000
საწოლს მიჯაჭვულ მძიმე ავადმყოფთა დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა	10000	10 000	15 000	15 000	15 000
სულ პროგრამა	**600 000**	**660 000**	**679 500**	**683 000**	**695 000**

საბოლოო მოსალოდნელი შედეგი

მოსახლეობის ჯანმრთელობის შენარჩუნება და საგანგებო სიტუაციების ლოკალიზება. მუნიციპალურ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა და საზოგადოების ცალკეული კატეგორიების სოციალური პირობების გაუმჯობესება

პროგრამის საბოლოო შედეგის ინდიკატორები

მოსალოდნელი შედეგი	შედეგის ინდიკატორები						გაზომვის ერთეული	მონაცემთა წყარო	პასუხისმგებელი (საბიუჯეტო ორგანიზაცია, სამსახური)	მოგროვების მეთოდი
		2023 წელი	2024 წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი				
გაზრდილია მუნიციპალურ სერვისებზე ხელმისაწვდომობა და გაუმჯობესებულია საზოგადების ცალკული კატეგორიების სოციალური პირობები	სოციალური სერვისების მიმღებ ბენეფიციართა რაოდენობა	980	985	985	990	1000	რაოდენობა	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახური	მონიტორინგი
	მატერიალური დახმარების მიმღებ ბენეფიციართა რაოდენობა	867	872	872	877	887	რაოდენობა	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახური	მონიტორინგი
	სოციალური უზრუნველყოფის პროგრამაში ჩართული მოსახლეობის კმაყოფილების ინდექსი	113	113	113	113	113	%	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახური	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახური	მონიტორინგი

მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები

მმართველობითი სფეროს გამართული ფუნქციონირება მუნიციპალიტეტის საქმიანობის ეფექტურად წარმართვის ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია, სადაც მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება მოსახლეობის ჩართულობის სისტემების შექმნას და უზრუნველყოფას, საბიუჯეტო პროცესის გაუმჯობესებას, მიმდინარე პროცესების მართვას და სხვა ფაქტორებს.

პრიორიტეტი მოიცავს ისეთ ღონისძიებებს, რომლებიც ადმინისტრაციული ხასიათისაა და ხელს უწყობს სისტემის გამართულ ფუნქციონირებას, როგორიცაა მუნიციპალიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს აპარატის შენახვის ხარჯები, მათ შორის: შრომის ანაზღაურება, საქონელი და მომსახურება და სხვა. ასევე, მოიცავს საჯარო მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწობის პროგრამის ხარჯებს, ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდს, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდს, სესხის მომსახურებას და ვალების დაფარვის ხარჯებს,

პროგრამული კოდი	**დასახელება**	რიცხოვნობა	2024წელი	2025 წელი	2026 წელი	2027 წელი
01 00	**მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები**		**4383,8**	**4822,2**	**5304,4**	**58304,8**
01 01	**საკანონმდებლო და აღმასრულებელი საქმიანობის უზრუნველყოფა**	**167**	**4233,2**	**4656,2**	**5121,8**	**5634,0**
01 01 01	ცაგერის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	42	1305,2	770,0	770,0	770,0
01 01 02	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მერია	120	2813	3100,0	3100,0	3100,0
01 01 03	სამხედრო აღრიცხვისა და გაწვევის სამსახური	5	115	120,3	120,3	120,5

01 02	**საერთო დანიშნულების ხარჯები**		**150,6**	**205**	**72,7**	**50,0**
01 02 01	სარეზერვო ფონდი		50	50,0	50,0	50,0
01 02 03	მუნიციპალიტეტის მ.გ.ფ-ისა და სხვა ვალდებულებების დაფარვა		100,6	155,0	22,7	0

კოდი	წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ხელისუფლება	2024წლის დაფინანსება ათას ლარში	2025 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2026 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2027 წლის დაფინანსება ათას ლარში
01 01		4233,2	4656,2	5121,8	5634,0
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**მუნიციპალიტეტის მერიის დაფინანსება**				
ქვეპროგრამის აღწერა	ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მერიის და საკრებულოს გამართულ ფუნქციონირებას, მუნიციპალიტეტის თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებას, მუნიციპალური ვალდებულებების მომსახურებას, საბიუჯეტო პროცესის განვითარებას.				
ქვეპროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	მერიის მიერ მოსახლეობისათვის გაწეული სერვისების გაუმჯობესება, მომსახურების მიღების გამარტივება. საბიუჯეტო პროცესის დახვეწა. ვალდებულებების მომსახურება.				

კოდი	**პროგრამის დასახელება**	მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	**2024 წლის დაფინანსება ათას ლარში**
010202			**100,6**
პროგრამის აღწერა	ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან მიღებული სესხების საპროცენტო და სესხების ძირი თანხების დაფარვა "საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის პროექტის" ქონების გადაცემის ხელშეკრულების ფარგლებში თანხის გადახდის დღისათვის (28 აპრილი და 28 ოქტომბერი) გადასახდელი ძირი და დარიცხული საპროცენტო თანხა საქართველოს ეროვნული		

	ბანკის მიერ დადგენილი რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილების შესაბამისად.
პროგრამის მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	ცაგერის მუნიციპალიტეტის მიერ საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის წინაშე ნაკისრი სასესხო ვალდებულების სრულად და დადგენილ ვადებში შესრულება

შეფასების ინდიკატორები							
საბოლოო შედეგი (OUTCOME)	2022 საბაზისო	2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
მერიაში შემოსულ წერილებზე პასუხის გაცემის საშუალო დრო (დღე)	3	2	1	1	1	1	ხარისხობრივი
შუალედური შედეგი (OUTPUT)		2024	2025	2026	2027	სტრატეგიული მიზანი	შეფასების მაჩვენებელი
მუნიციპალიტეტის თანამშრომლების გადამზადებისათვის დახარჯული სახსრების რაოდენობა	5,0	20,0	20,0	20,0	20,0	კვალიფიციური კადრები	რაოდენობრივი
შემოსული წერილების რაოდენობა	5864	6500	6500	6500	6500		რაოდენობრივი
გაცემული პასუხების რაოდენობა	5766	6400	6450	6450	6500	არ დარჩეს არცერთი განცხადება პასუხგაუცემელი	რაოდენობრივი
სარეზერვო ფონდიდან დახმარების გამოყოფაზე გამოცემული ბრძანებების რაოდენობა	33	30	30	30	30		რაოდენობრივი